

NAŠA LUČ

februar 2006, letnik 55, številka 2

MESEČNIK ZA SLOVENCE PO SVETU

NAŠA LUČ

Glasiló Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Cerkev na svet trpljenja in nasilja gleda z Jezusovimi očmi, polnimi sočutja.

Benedikt XVI

Evharistija - dejanje odrešjenja **2**

Spoznajmo svojo vero **7**

Nagla jeza **8**

Plače **9**

Vera je milost Boga - ne države ali političnih strank **10**

Prisluhnimo domovini **11**

Slovenija moja dežela **14**

Iz življenja naših župnij **16**

Leto brez sonca **38**

Lučkin koticék **41**

Malo za šalo **42**

Oglasi **43**

Prva str. ovitka: Tamino Petelinšek:
Kurent

Druga str. ovitka: J. Kamin:
Zimska idila

Tretja str. ovitka: Arhiv J. K.:
Rojaki v Loreni

Četrta str. ovitka: J. Modic:
Bogec pod sv. Gregorjem v snegu

Dragi slovenski rojak,

moj bivši župnik na Tržaškem dr. Štrubelj me je zaprosil, naj ti napišem nekaj ob praznikih.

Rekel sem si: »Preveč imaš nad sabo, da bi prevzel še to. Kar našteju mu: CREDO za Družino, kulturna poročila za Radio Trst, dnevnik v Zvonu, predavanja v Ljubljani in Mariboru ...«

Potem sem šel na sprehod, vdihnil vonj slovenske vasi, barvo slovenskega snega in bližino slovenske reke in sklenil: »Ne, nekaj moram napisati, naj bo kar koli.«

Čudil se boš, zakaj toliko slovenstva. Ker sem ga sam, zamejec, rojen v fašistični Italiji, imel v svojem življenju premalo. Ker sem ga bil predolgo lačen. Začeni z jezikom, v katerem zdaj sicer pišem knjige, a ki sem se ga moral praktično naučiti sam, skoraj kot tujega jezika.

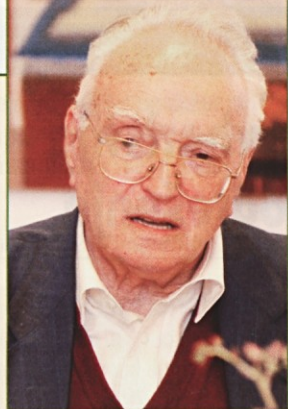
Zato se boš manj čudil, če ti bom izrekel tole nenavadno voščilo: želim ti blagoslovljeno in slovensko novo leto.

Blagoslovljeno, se pravi osmišljeno od vere v Boga in od zvestobe katoliški Cerkvi, saj brez te temeljne naravnosti ne bi vedeli, čemu pravzaprav živimo, čemu delamo in še posebej čemu trpimo. Šele v božji luči dobivajo svoj polni smisel dobrine, kakor so zdravje, zaslužek in uspeh.

In zakaj slovensko novo leto? Ker mi tvoja aboniranost na tale list pravi, da kljub tujini, ki te obdaja, ostajaš po srcu sin matere Slovenije. Tisoč let je bilo treba, da je prišla do svojega imena med narodi, da je enakopravno dvignila svojo zastavo pred palačo Združenih narodov. Preveč solza in krvi je pretočila v svoji zgodovini, da ne bi bila vredna naše ljubezni. Še več, zdaj, potem ko je šele shodila v svojo svobodo, potrebuje ljubezni svojih sinov, vseh svojih sinov tudi onkraj državnih meja.

Naj ti bo torej v srcu dobro, blagoslovljeno in slovensko.

Naj se ti čez leto kdaj zariše v srcu vrh Triglava ... naj se ti za-lesketa katera od slovenskih rek ... naj ti zadehti od vinogradov terana, cvička ali jeruzalemčana ... naj ti kdaj šepneta svoj verz Prešeren ali Gregorčič ...

Alojz Rebula

Evharistija - dejanje odrešenja

Kardinal Gottfried Danneels

V svojem posegu na sinodi o evharistiji lansko leto v Rimu je kardinal Gottfried Danneels, nadškof v Machelen-Bruslju, opisal religiozno razpoloženje v modernih zahodnih družbah. Tu je sekularizem in subjektivizem iznašel mnogovrstno obredje v t. i. »pomagaj si sam« vernosti. Časnikarjem je rad pojasnil poudarke na sinodi in jim odgovoril na vprašanja.

Kakšen pogled daje sinoda na evharistijo? Kaj svetuje?

Najbolj uporaben in koristen nasvet je dala sinoda s tem, da je priporočila lepo mašo. To seveda ni nič novega, poudarja pa, da je liturgija sama na sebi prvo orodje evangelizacije. Če dobro obhajamo bogoslužje, deluje ta vabljivo in pritegne ljudi, a hkrati pojasnjuje evangelij. K taki liturgiji ni treba ničesar dodajati. Ozrmo se na vzhodne Cerkve, ki nimajo kateheze na zahodni način, in vendar njihovi verniki poznajo evangelij. Včasih bolje kot kristjani na zahodu. Če ponujamo oznanilo samo kot razumsko resnico, nam ljudje slej ko prej prinesejo v odgovor splošen dvom: »Kaj je

resnica?« V vseh ljudeh je nekaj razumarskega pila-tovstva. Kdor neumorno razlaga samo moralni nauk, učinkuje na mnoge ljudi demoralizirajoče: Bog je že lahko dober in popoln, vendar jaz vem, da sam nisem tak in mi ni treba niti poskušati, ker vem, da ne bom uspešen. Vsi ljudje pa vedno znova čakajo na nekaj lepega. Mnogi afriški škofje so mi pripovedovali o ljudeh, ki stoje »na pragu«. Ne vstopijo v cerkev, ampak obstanejo na pragu in stegujejo vratove, da bi bili deležni dogodka v cerkvi.

Kaj se vam je na sinodi še posebej vtisnilo v spomin?

Poudarek zdravilnega karakterja evharistije. To ni bilo – po pravici rečeno – nikoli v zgodovini zanikano. Razvoj liturgije je postavil v pokoncilskem času zelo velik poudarek na obed. Vendar zadnja večerja z Jezusom ni bila samo enostaven obed. Bila je obredna večerja, pri kateri se je zauživala daritvena jed. Jezus je to uporabil za znamenje svoje daritve, ki je bila opravljena samo v en namen: za odrešenje vseh ljudi. Apostoli in Jezus se niso zbrali samo zato, da bi skupaj jedli kakor vsak večer, ampak da bi jedli judovsko velikonočno jed in se spomnili na božje delo odrešenja in rešitev iz Egipta.

Pa tudi poudarek češčenja sv. Rešnjega telesa in krvi prinaša, se mi zdi, nek nov pomen.

Češčenje svetega Rešnjega telesa in krvi ima v Cerkvi dolgo tradicijo?

Moje opazovanje sodobnih duhovnih tokov mi govori, da to mladi ljudje odkrivajo kot nekaj novega. To se je videlo tudi v Kölnu. Prav tako v tistem češčenju prvoobhajancev na Trgu sv. Petra 15. oktobra lani. Mladi cenijo to, da se jim evangelij predstavi brez 'okrasov' in brez vnaprejšnjih priprav ali pomožnih stopenj do bistvenega. Takrat so odprti in sprejemljivi, ko jim je vera podana v vsej svobodi in brez vsakega pritiska. So kot mladi vrabčki, ki radovedno posedajo na cerkvenih simsih. Ni dobro, če jih kdo poskuša ujeti v mrežo cerkvenih klopi.

Zakramenti Cerkve so neko vidno dejanje?

Zakramenti so dejansko določene geste in dejanja, ki se poslužujejo stvarnih predmetov. Ti predmeti so vidna znamenja nečesa nevidnega. Resničnost zakramentalnega dejanja se s temi znamenji nakazuje in sporoča. V tem je moč evharistije. Ta realnost pa se zgubi, če postane liturgija le zunanja predstava, to je teater, ki pokadi le nam samim. Če se to zgodi, tedaj

Papež Benedikt XVI.

postane liturgija nekaj nemogočega. Kdo bi z navdušenjem gledal vsako nedeljo eno in isto predstavo?!

Ali je kakšna povezava med vidnimi znamenji zakramentov in vidno Cerkvijo?

Zakramentalna znamenja kažejo na stvarnost z zagrinjalom ponižnosti. So preprosta, vsakdanja, vzeta iz narave: voda, kruh, vino, olje. Iz tega se vidi, da ne gre za zunanji blišč ali za kakšne posebne efekte. Liturgija govori s svojimi ponavljajočimi in zadržanimi gestami, je sugestija nekih nevidnih stvarnosti, katerih učinke pa lahko vidimo. Subjekt liturgičnega in zakramentalnega delovanja je Kristus sam. Liturgični in zakramentalni vpliv ni propagandni trik, s katerim bi želeli na koga vplivati, hipnotizirati ali potegniti na svoj tir. Podobno je tudi z navzočnostjo Cerkve v svetu, ki v svojem bistvu ni primerljiva z močmi in tehniko, s katero se v družbi vedno znova izvaja pritisk na ljudi.

Slavni mislec Peguy je nekoč rekel, da je Jezus prišel rešit svet, ne pa ga spreminjat?

Prvo je gotovo 'biti rešen'. Potem pa je na vrsti spreminjanje. Spreminjanje ni predpostavka, ampak kasnejši vidni učinek notranje spreobrnitve. In vsako prizadevanje spreminiti svet na krščanski način se

nam lahko zdi nasilno dejanje, dokler ne zaznamo dobrin, ki nam jih nasproti prinaša Jezus. To pomeni, da nismo mi tisti, ki spreminjamo sebe, ampak je Gospod.

Kako presoimate udeležbo papeža Benedikta XVI. na sinodi?

Vedno je bil prisoten med nami v uri proste diskusije. Ko je spregovoril, ni bilo zato, da bi podal odločitev, ampak je dodal svoje mnenje kakor vsi drugi sinodalni očetje. To je neobičajno. Janez Pavel II. tega ni nikdar storil. Karizma sedanjega papeža ni v privlačnem nastopu pred milijonsko množico, pač pa zna nalogoriti vsakega posameznika na stvaren osebni način.

Gerardo Marcela Angelo, nadškof v San Salvadorju da Bahia, kardinal in primas Brazilije je človek, ki nerad dramatizira. Izraža se s pomirjenim tonom tudi glede zaskrbljujočih pojavov, ki spremljajo njegovo deželo in Cerkv. Brazilija ima največ katoličanov na svetu. Za nakopičene probleme v deželi najde pomirjevalno govorico in v spektakularne rešitve nima veliko zaupanja. V Braziliji se silovito širijo razne sekte in ljudje odpadajo od prave vere. Kardinal pa zaupa pri vsem tem v mirno razlaganje nauka v ustaljenih oblikah dosedanje prakse.

Nadškof Gerardo Marcela Angelo

V čem je bila sinoda o evharistiji koristna?

V evharistiji leži naša identiteta. Mi vsi živimo iz nje, iz te presenetljive Kristusove navzočnosti v našem življenju. To je izvir naše vere in vsa modrost našega upanja. Evharistija postavlja naše življenje na zemlji v odnosu do večnega življenja. Neprestano nas spominja na dejstvo, da nismo na tem svetu za zmeraj. Možnost, da postanemo deležni tega daru, pa ima seveda svoje pogoje. In to prinaša zadrege in probleme, če na primer manjka duhovnih poklicev in duhovnikov za obhajanje evharistije po vseh župnijah. Potem pa so tu še primeri vseh tistih, ki zaradi različnih vzrokov ne morejo prejeti svetega obhajila.

Vsa ta vprašanja še posebej pestijo Cerkev v Braziliji. Ste nanje na sinodi dobili primerne odgovore?

Ne da se reči, da so bila ravno ta vprašanja za sinodo dovolj preštudirana. Kar zadeva pomanjkanje duhovnikov, ne zadostuje predlog, da bi primerno razporedili razpoložljive duhovnike na vse dele sveta, s tem, da bi duhovnike iz ene dežele premestili v druge, kjer jih ni. Tudi duhovniki so navezani na svojo deželo, pripravljeni za pastoralno delo v svojem okolju. Po mojem mnenju ne prinese zadovoljivih rezultatov, če bodo za nekaj let duhovniki poslani na delo v neko drugo okolje, ki ga ne poznajo.

V Braziliji so v zadnjih 10 letih zelo napredovale sekte, število katoličanov pa se je občutno zmanjšalo. Njihovih duhovnikov naj bi bilo že dvakrat toliko kot katoliških.

To ni nov pojav. Vendar se je treba pri tem vprašati tudi to: Zakaj izstopajo tako številni ljudje iz katoliške Cerkve? V današnjih družbah je nekaj tendenc, kot je individualizem - ta si napleta sam svoje odrešenje. Drugo je emocionalizem - ta nosi tudi na religioznem področju tendenco tržnega principa, kjer je zdaj dobro to, potem nekaj drugega, kar pač ljudem trenutno uga-ja. Tako ljudje iščejo od ene sekte do druge in v tem beganju sem in tja se nekateri tudi vračajo nazaj v katolištvo.

Ali je to vpliv teologije osvoboditve, ki je videla rešitve v politizaciji evangelija?

Toda skrivnosti krščanskega verovanja nimajo nič skupnega z agresivno spiritualnostjo sekt in političnih skupin. Religioznost Latinskoameričanov je pozitiven dejavnik. V času, ko je bila na pohodu teologija osvoboditve, je ta teologija odsevala upanje, da je mogoče na ta način osvoboditi množice njihove revščine in krivic. Velika skušnjava je bila takrat, da je ideologija

tisti pravi odgovor na nakopičena socialna vprašanja. In s sektami je danes nekaj podobnega. Samo vsebina ideologije se je spremenila, mehanizem pa je isti. Sekte se poslužujejo pragmatične ideologije, ki se zgle-duje po drugih kulturnopolitičnih modelih.

Torej so sekte tudi politično pobarvane?

Politikanski element je prisoten v obljubah o rešenih problemih in srečnem življenju, če ljudje vstopijo v sekto. Za to ponudbo imajo nekatere sekte na razpolo-go kar veliko denarja, katerega izvor pa ni transpa-renten. Oznanjevalci tako ponujajo rešitev za ta svet. Pri tem je treba priznati, da protagonisti sekt dobro vedo, kako je treba pripraviti ljudi, da vstopijo. Nudijo jim celo paleto stopničk, po katerih se lahko vzpenjajo navzgor v skupnosti. Včasih je bilo tudi v katoliški Cerkvi tako, da so duhovniški kandidati imeli več nižjih služb, npr. služba ostiarija. Ta je sprejemal vernike pri vhodu v cerkev. Morda bi veljalo te tradici-je ponovno obuditi in po teh poteh odgovornosti v Cerkvi usmerjati mlade ljudi k sprejemanju večjih in odgovornejših služb.

Kardinal Cormac Murphy O'Connor je deseti nadškof v Westminsteru (Anglija) in predsednik škofovskih kon-ferenc Anglije in Welsa in si je vedno prizadeval za di-

Kardinal Cormac Murphy O'Connor

alog z anglikansko cerkvijo. Bil je dolga leta tudi predsednik mešane komisije, ki je iskala pota k edinosti med anglikanci in katoličani.

Kako ocenjujete škofovsko sinodo v Rimu?

Bilo mi je v veliko veselje te tri tedne prebivati ne le 'pod Petrom' ampak tudi s Petrom. Papež Benedikt XVI. je precej časa prisostvoval našemu zasedanju in se je tudi aktivno udeleževal razprav. Potrpežljivo je poslušal prispevke in poskrbel za prijazno atmosfero med navzočimi sinodalnimi očetmi. To je bilo pozorno podprto tudi s strani organizacije sinodalnega dela. Te spremembe so napredek v smeri reforme sinode, ki se bo gotovo nadaljevala. Odločilnega pomena pa je bilo tudi to, da je papež pokazal velik osebni interes nad sinodo. Bilo je očitno, da se z izjemnim veseljem udeležuje srečanj. Ta sveti oče goji izrazito kolegialen način in je do škofov resnično odprt.

Katere so bile po vašem mnenju najvažnejše točke sinode?

Nejvažnejše je bilo prizadevanje škofov za poglobitev razumevanja evharistije, za primeren odnos in spoštovanje do zakramenta in za poživiljeno ljubezen do nje kot osrednjega dogodka v življenju Cerkve. To je bil temelj, zaradi katerega so sinodalni očetje tudi prišli skupaj: Želimo videti, kako naj vernikom ponovno približamo sveto mašo. To je pomenilo, da smo se morali osredotočiti na vprašanje, kako naj se obhaja sveta maša in kako naj se je udeleži božje ljudstvo. Sinoda je imela ves čas pred očmi naslednji namen: na vsem svetu se čuti potreba po globljem in boljšem razumevanju skrivnosti svete evharistije. Seveda pa smo govorili tudi o drugih zadevah: o pomanjkanju duhovnikov, težavnih razmerah za ljudi, ki ne morejo prejemati svetega obhajila. V prihodnje bomo videli, kakšno mnenje imajo škofje glede teh vprašanj, ki nikakor niso lahka. Osrednja pozornost sinode pa je bila naravnana na željo sinodalnih očetov pomagati škofom pri posredovanju skrivnosti in ljubezni do evharistije vernikom.

Katero pričevanje je naredilo na vas posebej globok vtis?

Več prispevkov je dejansko poseglo globoko vame. Sveti oče je v svojih pripombah poudaril svoj osebni interes in veliko skrb za liturgijo v Cerkvi. To mu zelo leži na srcu, kakor vsem škofom. In v nekem smislu je sinoda o evharistiji tudi sinoda o osrednji vlogi evharistije kot središča, kjer se vsi kristjani srečujemo - torej centralno mesto ekumenizma. Evharistija je največje znamenje edinosti Cerkve.

Kardinal Lubomyr Husar

Kardinal Lubomyr Husar, veliki nadškof Kijeva, je s svojim nastopom ponovno prikal, kako edinstvo krščanskih Cerkva v ukrajinskem primeru globoko zadeva ekumenska prizadevanja. Katoličani, ki so ohranili vzhodni obred in priznavajo prvenstvo papeža, so izraz dolge dobe iskanja edinosti med vzhodno in zahodno Cerkvijo.

Predlagali ste, naj se naslednja sinoda posveti katoliškim vzhodnim Cerkvam. Zakaj bi bilo to potrebno?

Ne gre za to, da bi bilo treba braniti našo Cerkev. Pa tudi ne za to, da bi bili mi vzhodni katoličani nekakšna tribuna, na kateri bi se razkazovalo in tarnalo, kako smo zapostavljeni. Bila pa bi priložnost, da se naredi usluga vesoljni Cerkvi. Vzhodna katoliška Cerkev pripada v istem pravnem redu na enak način vesoljni Cerkvi kakor zahodna Cerkev. Obe sta nositeljici velike in dolge tradicije izjemnega pomena za vso Cerkev. Moj predlog ima samo ta namen, da bi bolj prišla do izraza celotna podoba Cerkve in vsa njena širina ter njene velike dejavnosti. Dobro bi bilo nekoliko bolje poznati vzhodne Cerkve po vsem krščanskem svetu, saj lahko prav to doprinese k reševanju problemov, ki jih ima Cerkev po vsem svetu.

Kardinal Karl Lehman

Kardinal Karl Lehman je predsednik nemške škofovske konference in je znan po svoji odprtosti. Prav to cenijo njegovi kolegi v škofovskem zboru, saj so ga že četrtrič izvolili na to odgovorno mesto. Kardinal se tudi v perečih vprašanjih sinode ne izogne jasni besedi.

Papež Benedikt XVI. je uvedel nekaj novosti v delo sinode. K čemu je to doprineslo?

Škofovske sinode potekajo že 40 let. Ves ta čas je bila sinoda dobra šola, ki nam je omogočala vpogled v univerzalno razsežnost katoliške Cerkve. Tokrat je bilo veliko novih udeležencev. Za 52 od 100 udeležencev je

bila to prva sinoda. Gotovo je bilo nekaj novega uvedba večerne proste razprave, kjer je bil navzoč tudi sveti oče. To ni potekalo vsak večer najbolj posrečeno, bila pa je vedno priložnost za izmenjavo misli in izkušenj. Gotovo pa bo treba v prihodnje izbirati bolj natančno določene teme. Predlog je, da se izdela lista osrednjih vprašanj, ki bi prišla v poštev za te pogo-vore.

Vaš poseg je bil kratek in jedrnat.

V šestih minutah sem poskušal skicirati nekaj teoloških refleksij na teme, ki so se izoblikovale v praksi obhajanja evharistije: evharistija kot spomin odrešenjskih dogodkov, evharistija kot daritev, soodvisnost med evharistijo in Cerkvijo, delovanje Svetega Duha pri sveti maši, odnos med evharistijo in pričevanjem kristjanov v javnem življenju. To so nekatera področja, ki sem jih omenil. Na vseh teh področjih se je treba ponovno poglobiti v teološkem smislu, da bi lahko v pastoralnem delovanju bolj pravilno odgovorili na težavna vprašanja, ki jih imajo verniki.

Eno takih težavnih področij je obhajilo za ločene in ponovno civilno poročene?

Da. Vesel sem tega, da se je na sinodi obravnavalo to vprašanje in se je pokazala občutljivost za te konkretne probleme vernikov. Predlagani so bili novi pastoralni prijemi, mnoge pa je spremljala skrb za zaščito neločljivosti zakona. Delim mnenje s tistimi, ki zagovarjajo, da v vseh teh stvareh ni mogoče najti za vse ene same rešitve. Kar je pomembno, je to, da ima Cerkev za vse, ki so v svojem zakonu doživeli polom, vendarle odprta vrata kot dobrosrčna mati, ki jo skrbi za svoje otroke. In potem je treba ob presoji vsakega primera posebej najti pastoralne rešitve in pomagati ljudem v načinih, ki jih Cerkev ima kot zaklad odrešenja za vse ljudi.

pogovori povzeti po reviji Trideset dni

Spoznajmo svojo vero

Ali zadostuje luč razuma za spoznanje skrivnosti Boga?

Pri spoznavanju Boga z močjo razuma naleti človek na veliko težav. Samo z razumom ne more vstopiti v globine božjih skrivnosti. Zato ga je hotel Bog razsvetliti z razodetjem, in to ne le o resnicah, ki presegajo človekovo razumnost, ampak tudi o verskih in nravnih resnicah, ki so sicer razumu dosegljive, vendar se kot take ljudem ne razodenejo vedno brez vsakega dvoma in popolnoma jasno.

Za pogovor: Kaj pomeni znanstveni svetovni nazor, na katerega se sklicujejo ljudje, ki trdijo, da vera ne sloni na razumnih spoznanjih? Kaj je razodetje, kako ga razumemo katoličani? Poskušajte najti, kaj je razumsko spoznanje, kaj pa je razodeta resnica. Katere verske stvari so vam premalo jasne in ste glede njih negotovi? Ste pripravljeni vprašati koga o zadevah vere, ki so vam nejasne?

Kako lahko govorimo o Bogu?

O Bogu je mogoče govoriti glede vsega in z vsemi, če izhajamo iz izvishenosti človeka v primerjavi z ostalim stvarstvom, ki je - čeprav le v omejenem smislu - podoba neskončno popolnega Boga. Vendar naša govorica ni osvobodjena in neodvisna od prispodob in nepopolnosti, in zavedamo se, da o skrivnosti Boga ne znamo povedati ničesar dokončnega.

Za pogovor: Niti o stvareh in dogodkih, ki jih poznamo, ne moremo vedno govoriti s popolno gotovostjo, kaj šele o Bogu, ki nam je skrit in skrivnosten. Naštej nekaj besed in pojmov, s katerimi opisujemo Boga in njegove lastnosti. Pogovorite se med seboj v družini, kako kdo razume te besede in pojme.

Kaj Bog razodeva človeku?

Bog se razodeva človeku zaradi svoje dobrote in modrosti. V besedi in delih razodeva sebe in svoj sklep, ki ga je v Kristusu od vekov pripravil človeku. Ta sklep je v tem, da po delovanju Svetega Duha želi vse ljudi sprejeti v svojem Sinu za svoje otroke in jim podariti udeležbo pri svojem božjem življenju.

Za pogovor: Kako razumevaš Boga, kako ga doživljaš? Je to mogočni Bog, ki nam deli zapovedi in pazi, če jih bomo spolnili? Ali pa je pred teboj Bog, ki vabi, da se sam odločiš zanj, ker te kliče k polnemu veselju

pri Njem? Ali lahko spoznavaš božjo dobroto v oznanjevanju, ki ga slišiš v cerkvi? Ali vidiš božjo podobo v ljudeh, ki jih prepoznavaš in srečuješ vsak dan?

Kdaj se je zečelo božje razodetje?

Bog se je dal spoznati že prvima človekoma, Adamu in Evi, in ju povabil v skupnost z njim. Po njunem padcu v greh ni prenehal s svojim razodevanjem in je obljubil rešitev zanju in za vse njuno potomstvo. Po vesoljnem potopu je sklenil z Noetom zavezo med seboj in vsemi živimi bitji na svetu.

Za pogovor: Kako razumeš izvirni greh? Ali vidiš posledice tega človekovega padca v življenju ljudi našega časa? Je mogoče razpoznavati razdiralno moč greha tudi v vašem družinskem življenju in v družbi? Nosijo krivdo samo drugi ali smo vsi ljudje udeleženi pri tem? Ali svetopisemske razlage ne odkrivajo bolj ko vsa ekološka gibanja, da mora imeti človek spoštljiv odnos do vse žive narave, če hoče ohraniti sebi primerno okolje na zemlji?

Katera je zadnja in dokončna stopnja božjega razodetja?

Zadnja stopnja razodetja se uresniči s prihodom Božjega Sina Jezusa Kristusa na svet, ki je srednik in polnost razodetja. Edinorojeni in učlovečeni Božji Sin je dokončna in popolna Očetova Beseda. S poslanstvom Sina in darom Svetega Duha je razodetje dopolnjeno in končano, čeprav mora vera Cerkve v teku stoletij vedno znova odkrivati njegovo celotno daljnosežnost.

Za pogovor: V našem času pogosto slišimo za nova »razodetja«. Nekateri ljudje so se sami razglasili za nove preroke, celo za Mesije. Si znaš to razlagati? Poznaš razliko med božjim razodetjem, privatnim razodetjem, domišljavim »razodetjem«?

Nagla jeza

Živjo, Petra! Moj problem je, da se hitro razjezim. Včasih je dovolj že malenkost, da me spravi iz tira in »eksplodiram«. Tudi če vem, da se z jezo ne da urejati stvari, se ne morem spremeniti. Nekatere stvari me preveč »znervirajo«. Jezen sem nase, ker se ne morem obvladati, potem pa se še manj obvladam in tako je samo še slabše. Kaj lahko naredim?

Marko

Dragi Marko! Jeza je močno čustvo, ki je večinoma uničujoča, a jo vendar lahko vidimo tudi kot znamenje energije, življenjske moči v človeku, ki, obrnjena v pravo smer, lahko daje življenje. Toda bolj kot jo poskušamo obrzdati na površini, manj je uspeha. Če jo poskušamo samo ustaviti, obvladati, ko je že »v izbruhu«, bo rezultat takšen, kakršnega opisuješ.

Kaj nam omogoči večjo blagost, krotkost? Situacije, ki nas najbolj očitno spravijo v jezo, so največkrat znamenja naše lastne nemoči - prav tam, kjer smo sami najbolj občutljivi, kar se nam zdi pomembno za življenje, za odnose ... Zato je začetek spreminjanja sebe prav v tem, da sprejmemo to, da smo mi sami omejeni, grešni, potrebni odpuščanja. Ampak prava sprememba še ni v tem.

Kot kristjanu ti lahko postane vir veselja le zato, ker veš, da se ti ni treba ob tem ustavljati: ko izročaš svoje srce Bogu, je on tisti, ki ga spreminja. Bogu se lahko izročiš s pomočjo konkretnih sredstev. Na različne načine pustiš, da obdeluje tvoje srce - na primer, da ga prosiš za odpuščanje v zakramentu spovedi, da bereš v evangelijih njegovo življenje, da se izročiš z rožnim vencem Mariji, da mu preprosto govoriš s svojimi besedami ali ostaneš tiho v njegovi navzočnosti ...

Molitve in zakramentov ne smeš razumeti kot nagrade za to, ker bi bil dober, ampak kot nekaj, kar potrebuješ, in predvsem kot čas, ki ga Jezus hoče preživeti z nami prav zato, ker smo v teh stvareh včasih tako nemočni, ubogi in grešniki. Vsakič, ko boš spet »eksplodiral«, je to samo znamenje, da potrebuješ njegovo bližino in pomoč.

To obdelovanje srca traja vse življenje. Ko se nam včasih že zdi, da je postalo mehkejšo in obvladljivo, pa nas spet odnese ... Toda pomembnejše kot število padcev je, kolikokrat si se spet odločil za ljubezen. Zato je zdravilnost jeze lahko tudi v tem, da ti pomaga iskati

resnico in ti da moč za prava dejanja služenja bližnjemu, ki bodo pripomogla k dobremu za vse ...

Petra

Plače

Kapela Lurške Matere Božje. Informacije: Župnijski urad Vipavski Križ 30, 5270 Ajdovščina. Dostop z avtom. Glavni shod na drugo nedeljo v maju.

Marsikje so v spomin na Marijino prikazovanje v Lurdu postavili cerkve in kapelice, ponekod pa zgradili tudi votline, ki posnemajo pravo lurško votlino z Marijinim kipom. Take votline so delali v cerkvah ali pa kar v naravi. Tiste, postavljene po cerkvah, so tu in tam pokvarile njihovo arhitekturno ubranost, a pobožnost ljudi se ne ozira na to. Ponekod so jih zato pozneje podrli. One, ki stoje v naravi, pa še dandanes privabljajo ne le posamezne častilce, ampak organizirane skupine romarjev.

Na Primorskem je posebej znana lurška votlina, ki je postavljena v vasi Plače pod znamenitim Sv. Križem. Že zidovje kraja zgovorno vabi vse radovedneže k sebi. Na položnem gričku, le tri kilometre oddaljenem od Ajdovščine, se dvigajo ruševine gradu Attemsov in ob njih verjetno najmanjše mesto v Sloveniji in Evropi.

Sv. Križ je dobil mestne pravice že pred več kot 450 leti, davnega leta 1532. V sebi skriva veliko lepih, zanimivih in starih stvari, ki vabijo, naj si jih ogledamo. Za verne v tej župniji in tem delu Vipavskega pa je posebne vrednosti votlina v Plačah, prav na koncu vasi. V Plače zavijete s ceste proti Sv. Križu takoj za pokopališčem pod mestom. Prijazni domačini vam bodo radi pokazali svetišče.

Na kraju, ki je danes ograjen, poleti pa v njem rastejo rože in cvetoče grmovje, je iz kamnja pozidan prostor z oltarjem in Marijino votlino, ki v miniaturni prav posrečeno ponazarja lurško. Na levi strani teče studenček in tako pričara pravi Lurd. Ko poleti zacvetijo vse vrtnice, ki krase prostor, je tu zares lepo.

Na kraju, kjer je sedaj votlina, je stalo še pred drugo svetovno vojno preprosto zidano vaško znamenje z revno papirnato Marijino sliko. Med vojno se je zato porodila misel, da bi ob znamenju postavili kapelico v spomin na vojne žrtve. Prevladalo pa je mišljenje, da bi kraj posvetili Lurški Materi Božji.

Tako je zadnjo nedeljo v februarju leta 1946 p. Anton Vouk, predstojnik kapucinskega samostana, blago-

slovil temeljni kamen in še isto leto so gradbena dela tudi končali. Največji dobrotniki nove zgradbe so bili sedaj že pokojna gospa Katarina Špelt in njeni sorodniki ter družina Slavka Valiča iz Plač. Marijin kip je bil naročen v Padovi v Italiji. Prišel je v Gorico in od tam v župnišče v Šempetru pri Gorici. V aprilu 1947 ga je iz Šempetra pripeljal na preprostem kmečkem vozu Franc Vidic iz Dobravelj. Za vozom sta vso pot, 25 km dolgo, peš prehodila v pobožnem premišljevanju tedanji svetokriški župnik Andrej Simčič in p. Avrelj Šerik iz svetokriškega kapucinskega samostana. Prevoznih sredstev tedaj ni bilo. 11. maja leta 1947 je kraj blagoslovil in daroval prvo mašo apostolski administrator dr. Mihael Toroš. Popoldne pa so iz farne cerkve v slovesnem sprevodu pripeljali tudi Marijin kip. Pravijo, da je bilo ob tem slavlju navzočih kar štiri tisoč vernikov.

Navdušenje za Plače pa po tej slovesnosti ni ponehalo, ampak ljudje še zdaj radi pridejo k Mariji in molijo v zaupanju, da jim bo tako kakor v Lurdu tudi tu podelila tisto, česar jo prosijo. Zato je tu večkrat tudi maša.

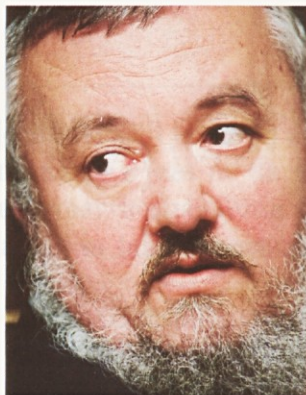

Vera je milost Boga – ne države ali političnih strank

Kulturni boj na Slovenskem postaja dejstvo. Čeprav v sodobni Evropi ni nikoli popolnoma izginil, ga vendar normalni ljudje jemljejo kot predmet zgodovine ali pa sodobnega primitivizma.

V Sloveniji se ga oprijemljeta kot pijanec plota na zadnjih volitvah v opozicijo potisnjeni stranki, ki želita mobilizirati predvsem lastno članstvo, saj drugega programa pač ne zmoreta. Najbolj pogosti sodobni obliki sta opozarjanje na škodljive posledice vračanja premoženja Cerkvi in očitki o povezanosti aktualne oblasti s Cerkvijo oziroma o njuni preveliki naklonjenosti. V to kampanjo se vključuje tudi nekdanji predsednik Republike Slovenije Milan Kučan.

Cerkveno premoženje je bilo v zgodovini vedno velika draž za mnoge, ki niso ravno občutljivi glede spoštovanja lastnine. Komunistični in njim predhodni režimi so ta odnos prignali do skrajnosti. V ozadju je bila želja po popolni podreditvi Cerkve oziroma vernikov, ki lahko ubogajo in častijo le eno oblast. Totalitaristične oblasti so to prignale do skrajnosti in se pri tem posluževale pobojev, zaporov, mučenj, preganjanja vernih in podobnih ukrepov iz arzenalov totalitarističnih režimov. Slovenska komunistična partija je v tem pogledu prekosila svoje mnoge učitelje. Sedaj se očitno trudijo nekateri njeni člani za legalizacijo teh dejanj v imenu skrbi za prekomerno in neupravičeno vračanje premoženja. Hkrati prav po pikolovsko pazijo, koliko in na kakšen način se del proračunskih sredstev prelija Cerkvi. Če bi šlo v tem primeru zgolj za načela dobrega gospodarjenja in običajnih dolžnosti opozicije, jim tega ne bi mogli očitati. Toda temu ni

tako. Kako lepo bi bilo, če bi povedali, kolikšna vrednost nekdanjega skupnega premoženja se je prelila v žepe njihovih "tovarišev". Tega ni pričakovati, saj so slovenski tajkuni, divji privatizerji, takšne ali drugačne zvezde njihove politike.

O tem, da bi bila sedanja oblast posebno naklonjena Cerkvi, bi težko govorili. Pravosodni minister, ki mu zaradi članstva v redu malteških viteзов pogosto lepijo take etikete, je legitimist brez primere v slovenski zgodovini. Zato ima največji ugled v vladi. Za sedanjo oblast lahko resnično rečemo, da je do Cerkve strpna, vendar indiferentna. Očitno ji je tuje povezovanje z njo, zlasti v obliki transformiranega socialističnega klerikalizma prejšnje vlade, ki si jo je skušala podrediti z metodo korenčka in palice. Metode ustrahovanja in izsiljevanja, pobalinstva brez primere v kulturni zgodovini Slovencev, značilne za prejšnjo oblast, je ne zanimajo. Zato so se razni škandali iz življenja nekaterih duhovnikov začeli seliti na strani rumenega tiska. Baje je ta dobro založen z njimi. Kdo te podatke zbira in na kakšen način, ni treba posebno ugibati. Mnogi nekdanji uslužbenci UDB-e iz skupin za boj proti kleru niso brez dela. Kar se Janezek nauči, to Janez zna. O vrednosti njihovih podatkov si lahko vsak sam ustvari mnenje. Glede na položaj nekdanjega prvega specialista za boj proti Cerkvi Zdenka Roterja v Kučanovem Forumu 21, lahko še marsikaj pričakujemo.

Kako lepo bi bilo, če bi povedali, kolikšna vrednost nekdanjega skupnega premoženja se je prelila v žepe njihovih "tovarišev". Tega ni pričakovati, saj so slovenski tajkuni, divji privatizerji, takšne ali drugačne zvezde njihove politike.

Očitno bo v Sloveniji preteklo še veliko vode, da bodo nekateri doumeli, da temeljna človekova pravica do izpovedovanja vere ne izhaja iz milosti oblasti.

Stane Granda

ZAPISALI SO ...

Edvard Kovač v Družini

Namesto da bi naše medijske hiše pomagale s svojimi prazničnimi prilogami ustvarjati občutje zaupanja, veselja nad pristnostjo besede in ustvarjanja kulture praznovanja, nam osrednji slovenski dnevnik Delo po dolgih letih na sveti večer ni sposoben več niti voščiti. Nikakršnih najav o pomenu svetega večera v sobotnem Delu, zaman bi iskali v njegovi Sobotni prilogi kakšen pozitiven članek o praznovanju božiča po svetu, o pomenu družine in prijateljstva, o kulturni in verski vsebini tega dneva. Tudi vprašanje božičnega miru kljub tolikim vreliščem po svetu ni zaslužio omembe, še možnost dialoga med civilizacijami ne. Ko ne bi bilo kritične besede slovenskega kulturnika o porabništvu, ne bi niti vedeli, v kakšnem času smo, ko bi brali le sobotni osrednji slovenski dnevnik.

Še bolj pa se kaže nespoštovanje božičnih dni v ulični glasbi naše prestolnice. Najbolj bučna glasba na sam sveti večer in na praznični dan božiča se je vnovič razlegala prav na Prešernovem trgu. Razumimo se prav, popularna glasba ima svoje mesto in tudi v prednovoletnih dneh je dobrodošla. Toda zamislimo si pop koncerte na sveti večer in na božič pred Notre Dame v Parizu ali pred baziliko Svetega srca na Mont Martru! Čez dve leti, ko bomo predsedovali Evropski zvezi, bo Ljubljana evropska prestolnica. Ali se bomo vsemu svetu predstavili kot ljudstvo, ki ima smisel za vaše veselice tudi v času, ko ves civilizirani zahodni svet nakupovalni mrzlici navkljub praznuje praznik miru, družinske sreče in človeške dobrote?

Jože Poglajen v Delu

Zamejci in izseljenci si želijo dva sedeža v DZ. Med razpravo o zakonu, ki naj bi bil pravna podlaga za to, da bi država izboljšala svoj odnos do Slovencev, ki živijo zunaj njenih meja, poslanci niso znova obudili le ideje o posebnem ministru za Slovence po svetu, ampak so govorili tudi o zahtevah, da bi predstavniki v tujini živečih Slovencev sedeli tudi v nacionalnem parlamentu. Dlje od ugotovitve, da bo to težko doseči, ker bi bilo zaradi tega treba spremeniti ustavo, ki določa, da ima državni zbor 90 poslancev, pri čemer dva izvolijo pripadniki madžarske in italijanske manjšine, poslanci še niso prišli.

Slovenija tudi Slovencem brez slovenskega državljanstva na svojem ozemlju priznava poseben status, s

katerim jim zagotavlja posebne pravice in ugodnosti. Slovenska politika in javnost sta si enotni, da so Slovenci zunaj Republike Slovenije enakovredni del slovenskega narodnega telesa, so tudi zapisali avtorji omenjenega zakona in v njem določili, da bosta njihove interese pri slovenski vladi zastopala svet za Slovence v zamejstvu in svet za Slovence po svetu. Predlog zakona naroča predsedniku vlade, naj v prvi svet imenuje po štiri predstavnike iz Furlanije - Julijske krajine in dežele Koroške ter po dva iz dežele Štajerske in madžarske Železne županije. Dva predstavnika v tem svetu naj bi imeli tudi Slovenci, ki stalno živijo na Hrvaškem v sedmih županijah ob meji in v Zagrebu. Nič pa ni zapisanega o merilih, ki bi jih predsednik vlade pri imenovanju moral upoštevati. Manj sporna se zdi z zakonom določena sestava sveta za Slovence po svetu. Vladni urad za Slovence po svetu je pod taktirko Franca Pukšiča predvidel, da bi bila dva člana predstavnika Slovencev, živečih v evropskih državah, pri čemer je eden predstavnik slovenskih izseljencev v nekdanji Jugoslaviji. Trije bi bili Slovenci iz Južne Amerike, pri čemer bi dva morala biti iz Argentine. Po enega člana naj bi imenovali Slovenci iz ZDA, Kanade in Avstralije, deveti član pa naj bi predstavljal Slovence iz Azije in Afrike.

Avtorji zakona so se očitno najbolj zgledovali po francoskih vzorih, kjer te zadeve ureja višji svet za Francoze v tujini. Poslance državnega zbora je očitno pritegnil tudi podatek, da imajo Francozi, ki živijo zunaj Francije, dvanajst predstavnikov v senatu in da bodo po novem svoje predstavnike v poslanski zbornici imeli tudi Italijani, ki ne živijo v svoji državi. Komisija za sodelovanje s Slovenci v zamejstvu in po svetu je že predlagala, naj bi dva predstavnika Slovencev v tujini v državnem zboru dobila status opazovalcev.

Razpravo o možnostih, da bi tudi Slovenci v tujini imeli dva predstavnika v državnem parlamentu, so začeli krščanski demokrati. Uradno stališče stranke je sicer precej previdno, češ da je treba ta predlog resno proučiti. Vodja poslancev NSi Alojz Sok se je zavzel, da bi Slovencem, ki živijo po svetu, vendarle zagotovili mesto v državnem zboru, kot je to zgledno urejeno za madžarsko in italijansko manjšino pri nas. Sok se sicer zaveda, da bi bilo zato treba spremeniti ustavo, vendar, pravi, kjer je volja, tam je tudi pot. Poslanci drugih strank se do teh zahtev očitno še niso opredelili, le Branko Grims iz SDS je omenjal, da so predlogi o dveh poslancih iz diaspore obstajali že pred leti,

ko je SDS predlagala uvedbo večinskega volilnega sistema, vendar se je »to sprejelo na nož in poslalo na ustavno sodišče«.

REKLI SO ...

ODNOS DRŽAVA - VERSKE SKUPNOSTI

Sociolog Frane Adam

Ločitev vere in države je nesporno dejstvo, a mora biti inkluzivna, prijazna, ne ekskluzivna. Tri bistvene vloge verskih skupnosti v postmoderni so: duhovna, karitativna, ekumenska.

Akademik France Bernik

Katoliški in drugi verniki v zadnjem času kažejo večjo sproščenost, osvobajajo se politične zaznamovanosti in bremen preteklosti. Kako se bo največja verska skupnost, katoliška, odzvala na vedno bolj nereligiozni čas, kjer osebno prevladuje nad socialnim, pa ni odvisno samo od nje. Ključ za večreligijsko sožitje je strpnost.

Oče slovenske ustave France Bučar

Ločitveni člen v ustavi, kakor je razumljen in kakor sedaj deluje, je nesmiseln anahronizem. Ločitev države in Cerkve je velikokrat razumljena kot izločitev verskih skupnosti. To pa je izrazito protiustavno. Da je med Cerkvijo in državo konflikt stalen, je logično in nujno, ker obe poskušata vplivati na človekov vrednostni sistem in sta v tem smislu absolutno konkurenčni. Vrednostne identitete pa ne more biti, ker sta vrednostna sistema Cerkve in sodobne države bistveno različna.

Teolog Borut Košir

V zgodovini se je, od cesarja Konstantina naprej, iz različnih dnevnopolitičnih razlogov država bolj vtikala v Cerkev kot nasprotno. Če je Cerkev civilna družba, mora biti normalno, da pove svoje mnenje o javnih zadevah.

Upokojeni beograjski nadškof Franc Perko

Znebiti se je treba neupravičenega strahu pred klerikalizmom, ker ta nevarnost v Sloveniji ne obstaja. Pri nas je še zmeraj strah pred vero in Cerkvijo, a ta ni umesten.

Teolog Janez Juhant

Slovensko religiozno zavest še bremeni zakristijska miselnost, ki so jo vsilili komunisti.

Mariborski pomožni škof Anton Stres

Francoska ločitev države in verskih skupnosti je v Sloveniji mit. Veliko je še ostankov sovražnega dojemanja ločitve Cerkve in države, čeprav ločitveni člen v ustavi ne narekuje niti prijazne niti ostre ločitve. Vse je odvisno od zakonskih rešitev in od tradicije. Nujen je prehod iz neprijazne v prijazno ločitev, sodelovanje namesto ločevanja dvomilijonskega naroda.

Teolog Ivan Štuhec

Zavzemam se za deklaracijo, ki naj zaključi kulturni boj v Sloveniji in prekine obravnavanje vere kot opija za ljudstvo.

PREGLED DOGAJANJA V SLOVENIJI V LETU 2005

Leto 2005 je bilo na domačem političnem prizorišču eno pestrejših, saj je nova vladajoča garnitura začela uresničevati svoj program.

Koalicijo na čelu s premierjem Janezom Janšo so konec leta 2004 prvič sestavile ideološko najbolj sorodne stranke doslej, katerih osrednja pozornost so pozneje postale priprave na korenite gospodarske in socialne reforme v državi.

Začetnih nekaj mesecev je vlada izkoristila za utrditev na oblasti in pregled zupuščine svoje predhodnice. Med dosežke prvih 100 dni vladanja je navedla možnost overitve podpisov, prepisov in kopij tudi na upravnih enotah, znižanje najvišjih plač v javnem sektorju in spremembe zakona o javnih uslužbencih.

Za javnost je bila posebej zanimiva uvedba delovnih obiskov v posameznih regijah, med katerimi so se ministri srečali z lokalnimi oblastmi in gospodarstveniki. Tako so 10. januarja obiskali Bovec, 2. marca pomursko regijo, 13. aprila obalno, 11. maja podravsko, 29. junija savinjsko-šaleško, 7. septembra Celje, 12. oktobra gorenjsko in 9. novembra koroško regijo.

Enotna davčna stopnja ...

Februarja je strateški svet za gospodarski razvoj vladi predlagal uvedbo enotne, 20-odstotne davčne stopnje z letom 2007, ki je razdelil ekonomiste in slovensko javnost. Kritiki menijo, da je progresivno obdavčenje nuj-

no, saj morajo bogatejši v proračun prispevati večji delež dohodkov, zagovorniki pa, da je enotni davek bolj pošten, zmanjša se utaja davkov, davčni sistem pa postane enostavnejši in predstavlja manj stroškov za državo.

Razprava o spremembi davka in drugih reformah se je stopnjevala vse leto in vrhunec doživela novembra z množičnim shodom sindikatov v Ljubljani. Kljub velikemu številu zbranih je vlada še naprej trdila, da so reforme nujne zaradi spremenjenega položaja Slovenije po vstopu v EZ in negativnih učinkov globalizacije, zato je konec leta uvedla novo ministrstvo za usklajevanje razvoja in njegovo vodenje zaupala Jožetu P. Damijanu.

Razglašena opozicija

Nova opozicijska vloga, v kateri sta se znašla LDS in SD, se je pokazala za težavnejšo, kot je sprva kazalo. Del javnosti jima je očital, da nimata pravega odgovora na vladne poteze in da se preveč ukvarjata s svojo notranjo strukturo. Pri SD-ju so bila vidna različna stališča predsednika Boruta Pahorja in poslanske skupine, LDS pa je od začetnega zagona z ustanovitvijo pozneje propadle vlade v senci iskal svojega novega prvega moža. To mu je uspelo šele oktobra, ko je Antona Ropa na čelu stranke zamenjal Jelko Kacin.

Opozicija je bila najbolj dejavna pri nasprotovanju sprejetja novega zakona o RTV Slovenija, o katerem je bil 25. septembra razpisan referendum. Čeprav so volivci podprli predlagatelje zakona, je bila tesna zmaga dovolj velik razlog za tiho veselje tudi poraženih LDS in SD.

Meja ostaja nerešena

Na zunanje-političnem prizorišču je bil še naprej v ospredju odnos s sosednjo Hrvaško, ki je zaradi ideološke podobnosti vladajočih SDS-a in HDZ-ja obetal obrat v pozitivno smer. Do zblizanja stališč je prišlo 10. junija na prvem skupnem srečanju obeh vlad na Brionih, kjer so podpisali izjavo o izogibanju incidentom med državama.

Že čez nekaj tednov se je izkazalo, da gre zgolj za črke na papirju. Incidenti v Piranskem zalivu so se nadaljevali, Slovenija pa je oktobra sprejela zakon o razglasitvi zaščitne ekološke cone in epikontinentalnega pasu. Hrvaška je nato prvič uradno predlagala arbitražo o meji na morju.

Ovse kot pripravljalnica

Po propadu referendumov o novi evropski ustavi v Franciji in na Nizozemskem se je Slovenija začela temeljito pripravljati na samostojno predsedovanje EZ

v prvi polovici leta 2008. Izkušnje pri vodenju si je vlada nabirala z enoletnim predsedovanjem Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi in ga uspešno sklenila z decembrskim ministrskim vrhom v Ljubljani.

V zunanji politiki je po dolgem času bolj dejavno nastopil predsednik države Janez Drnovšek in se osredotočil predvsem na reševanje zapletenega vprašanja Kosova. Neusklajeni obiski z zunanjim ministrstvom so v slabo voljo spravili predvsem prvega diplomata Dimitrija Rupla, rezultat nesoglasij pa je bila vladna uredba o nadaljnjem obveščanju in usklajevanju na področju zunanjih zadev.

Prevetrivte v pravosodju

Pestro je bilo preteklo leto tudi v slovenskem pravosodju. Nova generalna državna tožilka je postala Barbara Brezigar, pristojni minister Lovro Šturm pa je napovedal, da bodo sodni zaostanki odpravljeni do leta 2010. Znižale so se cene notarskih storitev, nekateri poslanci pa so zahtevali odpravo trajnih sodniških mandatov.

Nova zakonodaja

Z novim letom se v skladu z zakonom spreminjajo pogoji za pridobitev in odmero pravic iz pokojninskega zavarovanja. Po novem se pokojninska osnova izračunava na podlagi plač oz. zavarovalnih osnov iz katerih koli najugodnejših zaporednih 16 let zavarovanja. S postopno reformo pokojninskega sistema se spreminjajo tudi leta, pri katerih se lahko starostno upokojijo ženske. Najnižja starost za starostno upokojitev v letu 2006 za ženske je tako 55 let in 4 mesece ob izpolnjenih 36 letih in 3 mesecih pokojninske dobe. Upokojijo pa se lahko tudi ženske, stare 60 let in štiri mesece, če imajo najmanj 20 let pokojninske dobe, ter ženske, stare 62 let in štiri mesece, če imajo najmanj 15 let zavarovalne dobe. Pogoji za starostno pokojnino pri moških ostajajo nespremenjeni, minimalna starost za upokojitev je 58 let ob preteku 40 let pokojninske dobe. Upokojijo se lahko tudi moški, stari 63 let z najmanj 20 leti pokojninske dobe ter moški, stari 65 let, če imajo najmanj 15 let zavarovalne dobe. Upokojitvena starost se lahko zniža zaradi najmanj petletne vzgoje in skrbi za vsakega rojenega ali posvojenega otroka. V letu 2006 se v primeru skrbi za enega otroka starost lahko zniža za 3 mesece in 15 dni, za dva otroka za 8 mesecev in 23 dni, za tri otroke za 15 mesecev in 23 dni ter za vsakega naslednjega otroka za dodatnih 8 mesecev in 23 dni.

Bajuk najboljši finančni minister v EZ
Revija The Banker, ki jo izdaja družba Financial Times, je slovenskega ministra za finance dr. Andreja Bajuka izbrala za finančnega ministra evropske celine 2005.

Dr. Bajuk, ki je, kot je znano, tudi predsednik druge največje vladne stranke (NSi), si je priznanje prislužil, tako se glasi utemeljitev, predvsem s svojim prispevkom v uspešnih pripravah Slovenije na prevzem evra, skrbjo za boljšo slovensko davčno politiko in s predlaganjem ukrepov za uveljavitev prihodnje davčne reforme.

Bajuk je neomajen privrženec uvedbe evra in je odločilno pripomogel k obrzdanju slovenskega proračunskega primanjkljaja, ki naj bi letos znašal 1,7 odstotka BDP, kar je veliko manj od prvotno napovedanega 2,1-odstotnega. Ko je bil seznanjen z morebitnim zmanjšanjem prihodkov od DDV, je hitro ukrepal in znižal porabo.

To nagrado podeljujejo finančnim ministrom, ki so s svojim delom bistveno prispevali in imeli velik vpliv na ekonomski in gospodarski razvoj svojih držav. Tako jo je na evropskih tleh predlani dobil premier in finančni minister Španije lani pa finančni minister Rusije.

V osnovnih šolah v Evropski zvezi na učitelja povprečno pride 15 učencev. Slovenija se je z 12,8 učenca na učitelja v letu 2003 uvrstila precej pod evropsko povprečje, v svojem letopisu ugotavlja evropski statistični urad Eurostat. Največ učencev ima povprečni britanski učitelj, kar 20, najmanj pa madžarski, 10,6. Finska, ki velja, ko gre za izobraževanje, za zelo uspešno državo, ima nadpovprečno veliko število učencev na posameznega učitelja, 16,6.

Ob godu zavetnika konj svetega Štefana so po vsej Sloveniji potekali tradicionalni blagoslovi konj in druge živine.

Blagoslovljena voda in sol naj bi živali v prihajajočem letu varovali pred boleznimi in drugimi nesrečami.

Ena največjih prireditev je potekala v Dolenji Stari vasi pri Šentjerneju, kjer se je 147. žegnanja zapovrstjo udeležilo 164 konjenikov.

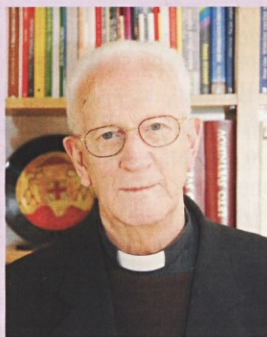
Slovenija naj bi se v letu 2006 za financiranje državnega proračuna zadolžila za 345,1 milijarde tolarjev. To je manj, kot dovoljuje zakon o izvrševanju proračunov za leti 2006 in 2007, saj bi se skupni obseg dolga lahko povzpela na 375 milijard tolarjev. Finančno ministrstvo je izračunalo, da bo konec leta 2006 dolg neposrednih uporabnikov proračuna 1.800 milijard tolarjev. To pomeni, da se bo delež dolga v BDP-ju povečal za 0,3 odstotne točke torej na 25,4 odstotka.

Za turistično predstavitev Slovenije v letu 2006 bo Slovenska turistična organizacija iz državnega proračuna prejela 1,9 milijarde tolarjev, od česar naj bi 200 milijonov tolarjev namenila za predvajanje televizijskega spota na televizijski mreži CNN. Trženje slovenske turistične ponudbe bo sicer usmerjeno predvsem na ključne trge, kamor sodijo Italija, Nemčija, Avstrija in Velika Britanija, Francija, države Beneluksa, Skandinavija in Rusija.

Uporabljati se je začel spremenjeni pravilnik o ravnanju z odpadno električno in elektronsko opremo. Po pravilniku morajo zavezanci, proizvajalci, distributerji

Škof Jozef Kvasa

Ljubljanska nadškofija in z njo vsa Cerkev na Slovenskem se je 31. decembra 2005 poslovila od upokojenega pomožnega škofa Jožefa Kvasa, ki je prestopil prag večnosti. Na pogrebu na ljubljanskih Žalah se je zbrala množica vernikov. Pogrebno sveto mašo je ob so-

maševanju vseh slovenskih škofov, upokojenega beograjskega nadškofa Franca Perka in več kot 260 duhovnikov iz vseh treh škofij daroval ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran. Telo pokojnega škofa Jožefa Kvasa so položili v grob, kjer je pokopan ljubljanski pomožni škof Stanislav Lenič.

V ljubljanski stolnici je v nedeljo, 8. januarja, potekala slovesnost škofovskega posvečenja Antona Jamnika, ki ga je papež Benedikt XVI. za ljubljanskega pomožnega škofa imenoval 15. novembra lani. Jamnika, ki si je za geslo izbral svetopisemski izrek "Vi ste moji prijatelji", je za pomožnega škofa ob sodelovanju prefekta kongregacije ustanov posvečenega življenja in družb apostolskega življenja nadškofa Franca Rodeta ter mariborskega škofa in predsednika Slovenske škofovske konference Franca Krambergerja posvetil ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran.

Slovesnosti so se poleg škofov vseh slovenskih škofij, nekaterih škofov - predstavnikov sosednjih držav in apostolskega nuncija Santosa Abrila y Castella, med drugim udeležili tudi premier Janez Janša s člani vlade in drugi predstavniki družbenega, kulturnega in gospodarskega življenja, nekaterih krščanskih ter drugih verskih skupnosti. Med verniki, ki so napolnili stolnico, pa so bili tudi sorodniki in prijatelji novoposvečenega škofa, župljani njegove rojstne župnije Videm Dobrepolje ter gojenci in uslužbenci Zavoda sv. Stanislava, kjer je bil Jamnik profesor in direktor.

in uvozniki poskrbeti za prevzem in zbiranje omenjene opreme ter njeno predelavo. Trgovci morajo od kupcev nove opreme brezplačno prevzeti odpadno opremo iz gospodinjstev.

V veljavo je stopil zakon o zaščiti prič, s katerim želi vlada zagotoviti pogoje za zaščito prič, njihovih bližnjih sorodnikov in drugih oseb, ki bi bile lahko ogrožene zaradi pričanja v predkazenskem postopku ter med kazenskim postopkom in po njem. Zakon je pomemben tudi zaradi sodelovanja slovenskih organov z organi drugih držav na področju zaščite prič, saj je program zaščite lahko učinkovit šele v okviru mednarodnega sodelovanja oz. izmenjave ogroženih prič. Z zakonom so zagotovljeni pogoji tako za zaščito "skesanecv", ki v določenih postopkih

Sveti večer v Genku. Vsi ste vabljeni, da v letu 2006 napolnite prazne sedeže v italijanski cerkvi

nastopajo kot priče, kakor tudi drugih prič, ki so ogrožene zaradi pričanja v kazenskih postopkih, ter oškodovancev oziroma žrtev kaznivih dejanj, ki v postopkih nastopajo kot priče.

Bohinjska železnica, približno 160 kilometrov dolga železniška povezava Jesenice-Gorica-Trst, bo letos stara sto let. Proga je v slabem stanju, v prvi polovici leta 2006 pa nameravajo ob njej obnoviti štiri železniške postaje: Jesenice, Most na Soči, Bled in Nova Gorica. Za to bodo namenili 250 milijonov tolarjev. Danes po bohinjski progi, ki velja za eno izmed najslikovitejših in tehnično najzahtevnejših železniških prog v Sloveniji, dnevno vozi 16 potniških vlakov. Bohinjska železniška proga je bila zgrajena med letoma 1900 in 1906 - odprli so jo 19. julija 1906 - in je del t. i. Transalpine, čezalpske železniške povezave od Čeških Budějovic do Trsta, ki je povezala srednjo Evropo z Jadranskim morjem.

(Frankfurt) Franc Žmavc (v sredini z ženo in otrokoma) je 3. decembra zaokrožil 60 let.

A N G L I J A

LONDON

V Walesu je bila v adventnem času slovenska sv. maša v soboto, 10. decembra, ko smo obhajali tretjo adventno nedeljo. Število rojakov se v Walesu iz leta v leto občutno manjša. Tokrat nas je bilo pri sv. maši le pet rojakov. Marjan Podpadec, ki se redno udeležuje slovenskega bogoslužja v Aberdareu, je pred nekaj meseci obhajal svojo 80-letnico. Župnik Cikanek ga je nagovarjal za pogovor ob tej častitljivi obletnici, da bi bralci Naše luči kaj več izvedeli o njegovem begunskem in izseljeniškem življenju. Pa ni hotel. Odgovoril mi je, da ne mara o svojem življenju govoriti za javnost. Bliža se čas, ko ne bo več skoraj nobenega preživelega slovenskega rudarja v Walesu.

Na samo tretjo adventno nedeljo ob 4. uri popoldne je bila slovenska maša v kapeli »Našega doma«. Tokrat je prišlo k sv. maši kar lepo število rojakov iz Londona in okolice. Poleg drugih so bili navzoči kar štirje rodovi družine Kogojevih: že dolgoletna londonska Slovenka Metka, njen sin Andrej, ki je bil v svojih mladih letih tudi Londončan, Andrej mlajši (24 let), ki je pred nedavnim postal Londončan, ter dve in polletna Lea, ki je pravnukinja naše dobre Metke, vnukinja Andreja starejšega in nečakinja Andreja mlajšega. Mala Lea nas je vse navzoče že pri sv. maši v kapeli Doma in nato v zgornjih prostorih,

ko se srečamo za medsebojne pogovore, prav prisrčno zabavala.

Na četrto adventno nedeljo je bila slovenska sv. maša v Derbyju (srednja Anglija). Bogoslužje je vodil naš dobri znanec in prijatelj, profesor dr. Drago Ocvirk, ki je prišel za nekaj dni v London po svojih opravkih, predvsem za nabavo novejših strokovne literature za teološko fakulteto v Ljubljani. Še pred njegovim prihodom ga je župnik Cikanek po telefonu povabil, da bi se mu pridružil na četrto adventno nedeljo pri obisku rojakov v Srednji Angliji. Povabilo je profesor Drago z veseljem sprejel. Tudi naš mladi poslovnež Julijan Taljat, ki tukaj v Angliji zastopa podjetje Trimo iz Trebnjega, je rade volje sprejel župnikovo povabilo, da bi šel na četrto adventno nedeljo s svojim avtom k slovenski maši v Derby. Tako sta prof. Ocvirk in župnik Cikanek za svojo pastoralno pot pridobila boljši avto, sijajnega spremljevalca in odličnega šoferja. Naša dobra rojakinja Ivanka je, ob pomoči svoje sestre Pepce iz Castleforda, pripravila za vse župnikovo visoko pastoralno spremstvo odlično slovensko kosilo, ki je bilo tako dobro, kot ga pripravi

profesorjeva gospodinja Mimi v Šentjakobu ob Savi, ki je šentru-perška rojakinja že omenjenih, Ivanke in Pepce, obeh Cugljevih.

Udeležba pri sv. maši je bila kar dobra. Vsi navzoči, ki so se profesorja še pozorno spominjali z nekega prejšnjega srečanja pred kakimi šestimi leti, so živo spremljali bogoslužje in še posebno odlično pridigo, s katero nas je vpeljal v praznovanje božične skrivnosti. Po lepem bogoslužju, pri katerem so navzoči rojaki z občutkom peli adventne in na koncu tudi že božične pesmi, smo se zbrali v župnijski dvorani k pogostitvi za vse pri sv. maši navzoče, ki so jo poleg Ivanke pripravile Ivankini hčerki Rozi in Mary, gospa Milka Zupančič in druge gospodinj. Vsem naj dobri Bog plača s svojim blagoslovom.

Slovenski božič v Rochdaleu nad Manchestrom je tudi letos z rojaki obhajal mladi duhovnik, gospod Peter Kravos, na praznik sv. Štefana, 26. decembra ob 3. uri popoldne, v kapeli poljskega kluba. Gospod Peter je pastoralno zadolžen za kar dve veliki župniji v mestu Leeds. Pri vsem svojem delu pa najde čas za slovenske rojake na severu Anglije. Vsi smo mu

Štirje rodovi Metke Kogojeve pri slovenski maši v Londonu

hvaležni za njegovo veliko pomoč župniku Cikaneku, ki bi moral iz Londona prevoziti na stotine kilometrov v slabem vremenu, da bi daroval mašo za rojake na severu Anglije. Novorojeni Odrešenik naj za vso dobroto in požrtvovalnost povrne gospodu Petru s svojim obilnim blagoslovom.

V kapeli »Našega doma« smo tokrat lepo v miru in bolj v družinskem krogu obhajali sveti večer s slovesnim kajenjem in blagoslovom vsega Doma in prav tako božič. »Naš dom« je, kakor vsako leto, prejel blagoslov s kajenjem tudi na starega leta zvečer in na predvečer praznika Gospodovega razglasenja ali svetih treh kraljev.

S. C.

A V S T R I J A

DUNAJ

V adventnem času so se pri nas kar vrstili pevski zbori in sodelovali pri svetih mašah. Na tretjo adventno nedeljo je gostoval v našem Pastoralnem centru ŽPZ »skladatelj Ipavcev« iz Šentjurja pri Celju. Med mašo in tudi po njej je zbor prepeval času primerne pesmi. Po maši so bili vsi povabljeni v dvorano na telesno okrepčilo, ki sta ga kot vedno, ob sodelovanju Marjete Koležnik, pripravila zakonca Oswald, Ana in Werner. Žene in dekleta so se še dolgo zadržala med nami in razlegala se je slovenska pesem. Takemu spon-

tanemu petju se radi pridružijo tudi taki, ki nimajo pravega posluha.

V soboto, 17., in v nedeljo, 18. decembra je bil med nami jezuitski pater Tomaž Podobnik iz Ljubljane. Vodil je duhovno obnovo. V soboto smo se zbrali v knjižnici, kamor smo iz cerkve prenesli podobo usmiljenega Kristusa. Pater Tomaž, ki v Sloveniji na več krajih vodi »šolo božjega usmiljenja«, nam je ob podobi zavzeto razlagal izvor, pomen in cilj češčenja božjega usmiljenja. Predstavil nam je določene knjižice in Dnevnik sestre Favstine Kowalske; spregovoril je o devetdnevnici in o nedelji božjega usmiljenja ter o rožnem vencu, ki smo ga potem na kraju samem vsi skupaj zmolili. Vsi zbrani, razen redkih izjem, so o vsem tem že več ali manj slišali, vendar je bilo močno opaziti, da so se njih srca ob tako navdušeni razlagi krepko ogrela. Ljudje so imeli veliko vprašanj, dve osebi pa sta pričali o moči molitve rožnega venca v čast božjemu usmiljenju. Nato je bila priložnost za prejem zakramenta sprave.

V nedeljo je bil drugi del duhovne obnove. Dobre pol ure pred mašo

je pater spovedoval, med mašo pa je imel daljšo meditacijo na temo božjega usmiljenja. Pri tej sv. maši je s petjem sodeloval MePZ »Podjuna« iz Pliberka na Koroškem. Zbor vodi mlada pevovodkinja Anja Kapun, profesorica glasbe na Dunaju. Kot je običaj pri nas, so pevci po maši zapeli še nekaj pesmi v cerkvi, nato pa nadaljevali s petjem po okrepčilu v dvorani. Kot ženski zbor iz Šentjurja, tako nam je tudi ta zbor iz Pliberka pred slovesom daroval zgoščenko številnih posnetih pesmi svojega repertoarja.

V četrtek pred božičem se je zbralo kar lepo število prostovoljnih pomagачev pri postavljanju božičnih dreves in jaslic. Lahko pohvalno poudarim, da daleč naokrog ni najti tako lepo okrašene cerkve, kot je naša ob božičnih in velikonočnih praznikih.

Kot je že dolgoletni običaj pri nas, pokadimo in pokropimo na sveti večer vse prostore našega Pastoralnega centra. Tako se je zgodilo tudi letos. Točno o polnoči smo s pesmijo: Sveta noč, blažena noč začeli slovesno slovensko sv.

Andreja se po maši zahvaljuje ženskemu pevskemu zboru "skladatelj Ipavcev" za sodelovanje.

mašo, h kateri je prišlo tudi kar nekaj tujcev.

Za sam sveti dan smo imeli skupaj z rektoračani dvojezično mašo; enako na praznik sv. Štefana. Te praznične dni gre namreč ogromno Slovencev domov med svoje najdražje.

Na silvestrovo zvečer ob 19. uri se nas je nekaj zbralo ob oltarju k zahvalnemu besednemu bogoslužju. Ob molitvi in pesmi smo se zahvalili Gospodarju življenja za vse neštevilne milosti in dobrote, ki nam jih je podarjal v preteklem letu. Potem smo sedli k bogato obloženi mizi k skupni večerji. Za novega leta dan se nekateri že vrnejo iz domovine, zato smo imeli Slovenci svojo redno mašo ob 9.30.

Z željo, da bi vas vse Bog ohranjal zdrave na duši in na telesu tudi naslednje leto, vas prav lepo pozdravljam.

Žpk T. Š.

LINZ

2. septembra je obhajala 85. rojstni dan gospa Silva Joun. Kot redna bralka beril pri slovenskih svetih mašah je tudi tu na sliki v narodni noši pri "maši narodov", ko je brala prošnje 25. septembra v linški stolnici. Slovesnost smo ji naredili v našem klubu 13. novembra.

Slavljenki je naredil župnik Toni Štekl lep nagovor. Pozdravil je tudi vse v novembru rojene godovnjake Martina Domika, Zlatka Ribiča in Antona Zoreta.

Tudi drugo nedeljo v decembru smo se imeli zopet lepo. Viktorija Hauseder, Ivan Brodarič in Viktor Kerec so bili naši slavljenici. Kako smo se imeli, si lahko predstav-

Gospa Silva Joun v linški stolnici

ljate, saj so vsi že vsa leta dobri gostitelji.

Vsem kličemo na mnoga zdrava leta in lepa hvala za sodelovanje v naši slovenski skupnosti v Linzu.

Anton Zore

PREDARLSKA

INTERKULTURNO- MEDNARODNO SREČANJE ZA ADVENT V BREGENZU

Zahodna dežela Avstrije Vorarlberg - Predarlška je ena najmanjših dežel, toda gospodarsko, kulturno in politično ena vodilnih. Lega ob nemško-švicarski meji in narodna pripadnost sta pripomogli do tako vsestranskega razvoja. Zato ni nič naključnega, da se je v deželo naselilo toliko tujih narodnosti, v letih, ko je bilo povpraševanje po delovni sili v Zahodni Evropi na višku. Ko so bile še meje komunističnih dežel hermetično zaprte, so prihajale že italijanske in španske skupine delavcev. Te so bile bolj prehodnega značaja, leto ali dve in so se vrnili. Po letu 1960 so začele prihajati skupine iz Jugoslavije - najprej Slovenci, potem Hrvatje in Srbi. Ker ti še niso zadostovali in zapolnili

praznih delovnih mest, so prišli še Turki in iz afriških dežel. Te skupnosti so bile res najprej delovna moč. Toda človek ne živi samo od kruha. Pokazala se je potreba po lastni identiteti, ki jo vsak človek prinese s seboj in jo poskuša uveljaviti in živeti v tujem svetu. Nastajale so različne folklorne, pevske, športne in planinske skupine. Te so vnašale nehote svoje duhovne in narodne vrednote med domačine. Oblasti v deželi, tako politične kot kulturne, so podprle to dejavnost in jih vključevale v njihovo vsestransko delovanje. Iz te potrebe po medsebojnem sožitju in spoznavanju je pred skoraj dvajsetimi leti nastala želja: srečevanje narodnih skupnosti in oživitve njihove kulture in običajev.

Tako interkulturno mednarodno srečanje je bilo spet od 2. - 4. decembra v Bregenzu. Tokrat je bil poudarek na "interkulturnem adventu - v deželi nas vseh" s petjem, plesi, značilnimi jedmi in ročnimi deli. V teh treh dneh se je zvrstilo približno 300 nastopajočih iz 16 kulturnih regij pod pokroviteljstvom deželnega glavarja dr. Herberta Sausgruberja in župana glavnega mesta, dipl. inž. Marka Linharta.

Tudi naša slovenska skupnost je bila zastopana na tej prireditvi. Kulturni del programa so vsebinsko bogato in na umetniški ravni predstavili duet "Biser" s pevkama Brigito Petre in Jožico Žibert ter citrar prof. Peter Napret.

V soboto, 3. decembra, je skupina nastopila za televizijsko oddajo v gledališču Kornmarkt. Zapeli in zaigrali so po eno adventno, eno narodno in dve božični pesmi. Zvečer istega dne ob 20. uri so se predstavili v letnem gledališču za občinstvo. Program je bil že

vnaprej določen: vsaka skupina tri pesmi. Tokrat so bile na vrsti tri božične pesmi: Prišla je lepa, sveta noč, Poslušajte vsi ljudje in Kaj se vam zdi ob spremljavi citer.

Kot zadnja pesem je bila Sveta noč. Prvo kitico je zapela črna skupina v angleščini, drugo kitico so zapeli Slovenci v domačem jeziku, zadnjo pa vsi nastopajoči v nemškem jeziku. Veličasten zaključek v uvod praznovanja božičnih praznikov.

Slovenska skupina je pri vseh vzbujala veliko pozornost in navdušenje s pevkama Brigito in Jožico iz Nove Cerkve ter citrarjem prof. Petrom Napretom. Je profesor glasbe in poučuje na šolah v Žalcu in Velenju in je ustanovil prvo citrarsko pevsko skupino v Sloveniji. Tudi Slovenci jim iz srca čestitamo.

V nedeljo, 4. decembra, ob 10. uri, na zadnji dan tega srečanja, smo imeli ekumensko molitveno srečanje – bogoslužje v cerkvi St. Gallus. Mogočna cerkev je sprejela več sto ljudi k ekumenskemu bogoslužju. Uvodni pozdrav v bogoslužje je zaigral naš organist Jože Horvat in na koncu pospremil množico iz cerkve ob spremljavi na orgle. Obred bogoslužja je vodil dekan in župnik te župnije. Vsaka skupnost je prispevala svoj program: molitve, prošnje, pesmi. Slovenski par v narodni noši - Danica in Peri - je imel prošnjo za vse potrebe v slovenskem in nemškem jeziku. Na koncu bogoslužja so sodelujoče skupine položile na oltar goreče sveče, simbol upanja in sožitja med ljudmi.

Sama slovesnost se je odvijala zelo umirjeno, razmeroma kratko in lepo doživetje za domače občinstvo.

Vse tri dni so bili postavljeni šotori s stojnicami, kjer so skupnosti ponudile domača jedila, pijačo in ročna dela. Vreme sicer ni bilo preveč naklonjeno; mraz in dež sta napovedovala bližnjo zimo in opozarjala na belo odejo.

Take prireditve in srečanja bi morala biti vzpodbuda in ponos vsem tukaj živečim Slovencem, da bi se jih udeležili v velikem številu. Priznati in obžalovati pa moramo, da imamo Slovenci zelo malo posluha za kulturo in pripadnost svojemu narodu, saj je bila udeležba zelo skromna. Prav tako smo pogrešali na prireditvah predstavnike našega političnega in kulturnega življenja.

Janez Žagar

BELGIJA in NIZOZEMSKA

Dragi Slovenci v Beneluksu in drugi bralci Naše luči!

V tej številki naj govorijo slike. Vem namreč, da si mnogi najprej ogle-

date fotografije, ki so razumljive vsem narodom in jezikom.

Božični prazniki so bili pri nas kar zadovoljivo obiskani. Na naših slikah pa se jasno vidi, da je bilo v cerkvah na voljo še veliko prostora.

GENK

Letos se je opazilo, da se tokrat delu zbora Slomšek niso pridružili člani zbora Naš dom. Nekateri so se pridružili pevcem kar izmed »množice«, ki je bila za spoznanje manjša kot lansko leto.

V Genku bodo v prihodnje slovenske svete maše vsako drugo soboto ob 17. oz. poleti ob 19. uri kakor doslej v italijanski cerkvi.

Spremembe so sprejete zaradi nujnosti, da slovenski duhovnik iz Beneluksa zaradi smrti župnika v Essnu in prenehanja delovanja misijona v Kölnu pomaga pri duhovni oskrbi rojakov tudi v Nemčiji.

HEERLERHEIDE

Polnočnica na Nizozemskem je ohranila svoj čar zaradi odličnega petja slovenskega zbora Zvon, pa

Sveti večer v Genku - del zbora Slomšek

Zbor Slomšek nam je pripravil lepo slovensko božično vzdušje. Vsi, ki niste prišli, ste zamudili lep večer.

Po maši še skupni posnetek pod zvonikom sv. Barbare

Božičnica po lepem kulturnem programu. Zasedenih je bilo 52 mest. Bilo je enkratno.

tudi zaradi številčnosti navzočih, saj se je zbralo gotovo 150 rojakov in tudi vernikov drugih narodnosti. Mnogi pridejo prav zaradi čudovitih slovenskih božičnih pesmi in odličnega slovenskega zbora.

Člani pevskega zbora, ki najbolj poznajo utrip življenja v tem delu Nizozemske, so predlagali, naj bo naslednje leto in v prihodnje sploh polnočnica eno uro prej, torej ob 23. uri, saj je takrat cerkev sv. Kornelija že prosta. Tako se bo tudi zgodilo. Torej smo v letu 2005 imeli zadnjikrat sv. mašo Gospodovega rojstva ravno opolnoči.

Mesečne nedeljske maše tukaj bodo v prihodnje vsako drugo in ne več prvo nedeljo v mesecu ob 8.30.

EISDEN

Mislim, da smemo reči, da je bila božična maša v zimski kapeli cerkve sv. Barbare zelo lepa. Kakor vsako leto je zelo ubrano pel zbor Slomšek. Smo pa ravno pred sveto mašo od krajevnega župnika dobili opomin, naj v prihodnje nimamo več slovenske maše ravno takrat, ko imajo župnijsko mašo. Tako je zbor pel z nekoliko zadržano močjo, kar lepote in dognanosti petja ni nič zmanjšalo.

Bilo je torej predlagano, naj bodo v prihodnje slovenske maše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 11. uri.

Društvo in zbor Slomšek sta na praznik sv. Štefana priredila v stavbi Slovenske katoliške misije v Eisdenu božičnico. Po lepem pevskem sporedu in branju tekstov z božično vsebino je sledilo prijetno kramljanje ob lepo postreženih dobrotah. Udeležba je bila hvalevredna. Župnik je vsem priporočil, naj v prihodnje v božično

praznovanje vključijo »tudi« udeležbo pri eni od božičnih maš, saj so nekateri navzoči na to kar »pozabili«.

BRUSELJ – EISDEN – HEERLERHEIDE

Obisk kulturnega društva Groblje iz Slovenije

Pred slovenskim kulturnim praznikom – Prešernovim dnevom – nas bodo 3. februarja obiskali člani omenjenega društva. Okrog poldne bodo v organizaciji dr. Romane Jordan-Cizelj sprejeti v Evropskem parlamentu. Zvečer ob 18. uri bo v kapeli Slovenskega pastoralnega centra na Av. de la Couronne 206 sveta maša, pri kateri bodo peli. Po maši bo kulturni program s pesmijo in recitiranjem literarnih odlomkov štirih slovenskih pisateljev in pesnikov. (Če jih ne bo gostila nova slovenska restavracija »Slovenska hiša« na Chausse de Wawre 402, jim bomo s skupnimi močmi pripravili večerjo bruseljski Slovenci.)

V soboto bodo po ogledu Bruslja pod vodstvom odličnega vodiča Stanija Revinška prišli v Maasmechelen, kjer bodo peli pri župnijski maši v Eisden Dorpu ob 17.30, če bomo dobili dovoljenje od župnika, po maši pa bo v cerkvi sledil podoben program kakor v SPC v Bruslju. Društvo Slomšek jim bo postreglo z večerjo. Prostovoljni prispevki pri vходу v cerkev bodo namenjeni kritju stroškov postrežbe, saj je blagajna društva Slomšek skoraj prazna. (Slovenski dan v novembru je zaradi slabše udeležbe in izdatkov za sodelujoče goste iz Slovenije pustil finančni primanjkljaj.)

V nedeljo, 5. februarja, bodo naši gostje peli pri slovenski maši v

Heerlerheideu ob 8.30. V prostoru, kjer ima zbor svoje tedenske vaje, naj bi ponovili kulturni spored. Tako upamo. Vsekakor lepo povabljeni k sveti maši, ki bo verjetno v cerkvi in ne v kapeli. Naši gostje se bodo po skromni pogostitvi od tam odpeljali proti domu.

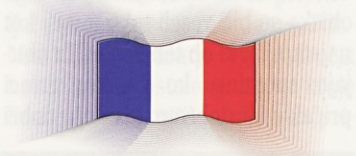
Upam, da bo povsod udeležba zadovoljiva. Ti ljudje prihajajo iz župnije, kjer sem bil župnik pred prihodom v Belgijo. Želim si, da bi videli, da imam tudi v Belgiji ljudi, ki spoštujejo slovensko besedo, pesem, kulturo.

Bruselj – Zbor Slomšek poje v SPC

V nedeljo, 19. februarja, bo slovenska maša ob 17. uri, ker nas bo obiskal mešani pevski zbor Slomšek, ki bo pel pri tej maši. Povejte še drugim Slovincem in prijateljem drugih narodnosti.

Vse bralce Naše luči lepo pozdravljam!

Lojze Rajk

F R A N C I J A

PARIZ

Zaželel sem si po dolgem času spet Pariza in naših ljudi tam. Ravno toliko sem se sukal med njimi v preteklih letih, da se človeku enostavno zahoče videti in doživeti ljudi znova. Zato sem se dan pred božičem v veselem pričakovanju vozil proti francoski prestolnici. Lep dan je bil in vožnja po ne-

navadno praznih cestah prav prijetna.

Bilo je posrečeno od vsega začetka. Naenkrat smo se pred vrati slovenskega doma znašli vsi trije hkrati, kot bi se bili natančno domenili za uro. In smo bili drug nad drugim presenečeni. Skrbni g. Mevlja, ki zavzeto ureja tekoče stvari v domu in g. Janez Zorc, ki je prišel polepšat kapelo sv. Terezije vsaj nekoliko po naše, po slovensko, da bo kapela slovenskim vernikom bolj domača. Tudi to naj pripomore h globokemu doživetju božične skrivnosti. Pod njegovo večšo roko se je prostor na stopnicah pred oltarjem hitro spremenil v tisti čudoviti dogodek svete noči, ko se je Bog rodil na svet. Rdeča tkanina se je spustila z oltarne mize navzdol kot slap luči. Bilo je kot nadaljevanje ponazoritve luči z višave od stropa navzdol v ozadju prezbiterija, ki so jo prav tako z blagom uredili že mladi s francoske fare. V tem razkošju božjega posega dol do nas na zemlji so se znašli kipi svete družine. Še nekaj dekorativnih trakov in že je bilo vse nared za sveti večer in polnočno obhajanje božičnega slavlja.

Na polnočnico je prišlo okrog 50 vernikov, g. Janez je vodil petje, kakor v starih dobrih časih smo se počutili srečni ko pastirčki v sveti noči. Slovesna maša in božična pesem nas je napolnila z veseljem, ki prihaja samo z višave. Pokramljali smo potem še malo pred cerkvijo, vendar se je večini mudilo proti domu. Nekateri so imeli kar dolgo pot pred seboj. Na praznični dan je bila maša ob 11. uri, prišlo je manj vernikov, kar je zaradi oddaljenosti razumljivo. Bili so tisti bližnji. Božični mir pa smo navzoči klicali na vse farane in še posebej na vse tiste, ki ne morejo več prihajati k

Zbrani okrog božjega oltarja

slovenski maši zaradi ostarelosti in bolezn.

To so tisti trenutki praznika, ki so tako blagodejni za vsakega in za celotno skupnost. In ta skupnost preživlja težke čase. Pariška slovenska fara je bila že skoraj obsojena na ukinitev, od časa, ko je bolezen ustavila župnika Silvestra Česnika. Zaradi spremenjenih razmer v pariških škofijah je kazalo, da ne bo nastavljen noben slovenski duhovnik več, ker ga noben škof ni hotel sprejeti. G. Jožetu Kaminu se je vendar posrečilo po imenovanju za delegata, da se je nantska škofija uklonila prošnjam in dokazilom o potrebnosti ohranitve slovenske fаре. Glavni argument pa je bila ravno živa in dejavna slovenska skupnost. To je najpomembnejše tudi za naprej.

Na božič popoldne je bila sveta maša še v Mericourt. Tu se vedno zbere s posebnim veseljem vse, kar je slovenskega in pridružijo se radi tudi drugi, ki so povezani s Slovenci v družinskem in prijateljskem krogu. Prepevali smo iz srca in veliko pesmi, saj je bil vendar naš prelepi krščanski praznik – božič. Hvala vsem za vso pomoč in

sodelovanje pri bogoslužju in po njem.

Pj

FREYMING-MERLEBACH

Miklavž je obiskal Méricourt 3. decembra in Chatillon 4. decembra, do Merlebacha pa je prišel šele 11. decembra. To je bil dan, ko smo bili zbrani vsi od najmlajšega do najstarejšega na tradicionalnem celodnevem srečanju. Njegovega obiska so bili veseli tako mlajši kot najstarejši, ki ob teh dogodkih obujajo spomine, ko so kot otroci pričakovali dobrote, ki jih je dobri

škof delil v času njihovega spanja. Za manj pridne je bil poleg njegov črni spremljevalec s polnim nahrbtnikom šib in verigami. Zaropotalo je večkrat, kakega posebnega fizičnega posega pa iz njegove strani ni bilo, saj so bili vsi deležni le pohval in dobrot tako težko pričakovanega Miklavža.

Božični večer je bil s polnočnico čudovit dogodek, ki nas je duhovno obogatil in povezal v tradicionalnem družinskem vzdušju. Za letošnji božič smo postavili nove »jaslice«, sveto družino, ki je bila v tednih pred prazniki narejena v meditativni tišini mlina v Thicourt. Sveta družina je svoje mesto našla pred oltarjem. Pred večerno mašo so sveto družino obdali mladi iz Korenove družine, ki vsa leta vzorno sodelujejo v naši župniji tudi pri ostalih nedeljskih srečanjih med letom. Novorojenemu v pozdrav so zapeli pesem v slovenskem, angleškem in francoskem jeziku. Za orglami je bil naš marljiv organist Jacky ZAPP, profesor fizike iz Spicherena. Je eden od ministrantov, ki je zvest od dneva mojega duhovniškega posvečenja v Fremingu. Na orgle je zaigral vsem znano Sveto noč. Pesem je iz vseh grl zadonela v francoskem, nemškem in slo-

Otroci ob Miklavžu

Miklavž prihaja

venskem jeziku. Pri maši je ubrano prepeval naš cerkveni pevski zbor, kateremu se je v lepem številu pridružil tudi slovenski pevski zbor JADRAN. Po maši smo se ob slovenskem kuhanem vinu zadržali v zgornji dvorani in nato odhiteli na svoje domove, kjer se je praznovanje nadaljevalo v družinskem krogu.

AUMETZ

13. decembra, po dopolnilnem pouku slovenskega jezika v slovenski hiši ATSO (delavcev slovenskega izvora), smo se učenci dopolnilnega pouka, klekljarice idrijskih

čipk in pevci ter pevke zbrali na božičnem večeru, ki ga je za vse imenovane priredilo tamkajšnje društvo. Razvedrili smo se ob poslušanju prisrčnega petja in pripovedi, ki so popestrile večer. Pri večerji je tekla beseda tudi okrog 80. obletnice obstoja tega društva, ki bo letos 6. maja ob reviji slovenskih zborov Evrope. Ob tej priložnosti sem opogumil vse, ki so kakorkoli povezani z društvom, da pogumno in dostojno pripravijo to praznovanje. Ne pozabimo, s kakšno vremo se je na to pripravljaj pokojni predsednik Janez TOLMAJNER. Za rudarje tega področja kakor za vse ostale rudniške kraje Francije je značilno globoko pri-

jateljstvo, ki ima svoje korenine v trdem podzemeljskem delu. Tam spodaj se je skovalo to prijateljstvo in ponos na slovenske korenine in običaje, ki so jih prinesli iz matične domovine sami ali pa njihovi starši. Nanje se lahko zanesemo, njihove besede so zanesljive in dejanja, ki iz njih izhajajo, to samo potrjujejo. Društvu želim še veliko uspehov in naj ostanejo povezani še naprej.

Jože KAMIN

SRBIJA IN ČRNA GORA

MUŽLIJA

Poslušajte vsi ljudje ...

Tako se je začela prva slovenska polnočnica v Banatu, bolje rečeno v glavnem mestu Banata oziroma v njegovem najlepšem predmestju – Mužliji. Slovensko društvo »Planika« je želelo zbrati svoje člane pri polnočnici: pokazalo se je, da je za ta namen najprimernejša podružnična cerkev svetega Dominika Savia v Mužliji – na »Peskari«. »Peskara« - madžarsko »Csöppöli« - se imenujejo peščine, kjer kopljejo pesek. Pod rodovitno površino so namreč povsod po Banatu in drugod po Vojvodini debeli sloji peska. Ker leži ravnina le kakih 50 metrov nad morsko gladino in v višini blizu tekočih rek (Tisa, Donava ...), se kmalu pokaže voda. Tako nastajajo ribniki, jezercica, bajerji, peskarne – kjer se potem kopajo, lovijo ribe in se sončijo. Blizu tega jezercica smo

Božično srečanje ob obedu

Prvo berilo je prebrala Marija Benak-Bobek

postavili cerkvico, ki je blizu tudi mestu Zrenjaninu.

Na sveti večer smo bili salezijanci v Mužlji zelo zaposleni. Ob osmih zvečer je bila tako imenovana polnočnica v Mužlji – v cerkvi Marijinega imena, ki je bila nabito polna. Podobna maša je bila tudi pri Dominiku – obe v madžarščini – ki je bila tudi zelo dobro obiskana. Ti maši je opravil župnik Stanko. Stojan je maševal po vaseh Lukino selo ob šestih zvečer, v Belem Blatu pa ob osmih zvečer. V Ečki sem maševal „polnočnico“ ob desetih zvečer. Tako je bila ob polnoči cerkva svetega Dominika Savia prosta za prvo slovensko polnočnico v Banatu v zgodovini. Res je, da

imamo že dve leti okrog velike noči slovensko mašo – prvo v Zrenjaninu in letos (8. junija 2005) v Mužlji – toda za božič je bila tokrat prva polnočnica, ki je bila lepo obiskana. Prišlo je celotno vodstvo društva Planika, kakor tudi pevke iz Mužlje in Zrenjanina, ki pojejo pri sobotni slovenski ali srbohrvaški maši pri Dominiku Saviu.

Pri maši je igral na harmonij Saša Fogaraši, na kitari ga je spremljal Janez Jelen. Zapeli smo celo pesem, ki je čudoviti uvod v obhajanje božične skrivnosti, ko Marija „tam na slanci v revni štalci je rodila Jezusa“. To znano in pevno ljudsko melodijo so kmalu poprijeli vsi navzoči, kajti besedilo vseh pesmi in mašne molitve so imeli natisnjene v rokah. Ob tej priložnosti smo imeli tudi dva velika ministranta. Za uvodni pozdrav je spregovorila predsednica društva dr. Dušica Kojičič, ki je v svojem imenu in v imenu vodstva pozdravila vse navzoče člane in druge vernike. Izrazila je zadovoljstvo, da smo se lahko tako prvič sestali na polnočnici.

Ta sveta maša nas je še bolj povezala z Novorojenim in med seboj. To se je pokazalo na koncu, ko smo se za spomin še skupaj slikali.

Organist Saša in ministrant Robert pri slovenski polnočnici

Kar nismo se mogli ločiti, toliko smo si imeli lepega povedati. Na koncu vsem vam, ki boste brali te vrstice, voščil mušljanska salezijanska skupnost, ki jo sestavljamo Ciril, Stojan, Stanko, Zoli in Janez, kakor tudi slovensko društvo Planika in seveda tudi vsi naši dragi verniki: Vesel božič in srečno novo leto! Obenem Vas povabim na spletno stran, kjer lahko najdete med drugim tudi čudovite slike, zlasti iz Vojvodine in Slovenije, kakor tudi božične motive: <http://community.webshots.com/user/janezmu>

Janez Jelen

V spomin na slovensko polnočnico

BERLIN

Božič in novo leto s Kvintetom Dori

Na božič se je slovenska skupnost v Berlinu lepo pripravila. Postavili so jaslice, posekali veliko smreko v vr-

Doriji z Dorijem ob jasliah

tu in jo postavili v cerkev in cerkev okrasili. To je bila akcija mnogih in velik dogodek. Dela je vodil predsednik ŽPS Tone Bačovnik.

Letošnji božič je slovenska skupnost v Berlinu preživela skupaj s kvintetom Dori, ki je tako svojo desetletnico delovanja najlepše obeležil – skupaj s svojim duhovnim vodjem, župnikom Dorijem.

Na sveti večer so člani kvinteta Dori pred polnočnico pripravili božičnico s skrbno izbranim programom. Pričeli so s fanfarami, sledile so štiri njihove pesmi: Dorijeva pesem, Pridi domov, Naj poje ti moja trobenta in Tvoja luč vodi me, nato pa same stare božične pesmi, ki jih vsi poznamo

in smo jih skupaj s starši prepevali v mladosti in jih znamo še danes: Poslušajte vsi ljudje, Mesto Betlehem počiva, Tam stoji pa hlevček, Glej zvezdice božje, Rajske strune ... Rdeča nit njihovega sporočila je bila božično oznanilo, namenjeno prav ljudem, ki živijo v tujini, a jih vleče domov ... Med posameznimi sklopi pesmi so člani takole nagovorili zbrane v cerkvi:

»Tiho se je spustila noč. Druga za drugo se prižigajo luči velemesta. Okna so razsvetljena, v sobi je toplo, diši potica, otroške oči so polne iskrice, v kotu stoji okrašeno drevesce ...

Božični večer je. Prebujajo se spomini. Misli hitijo domov, v

Slovenijo, k materi in očetu, k sestram in bratom, na toplo kmečko peč. Kličejo: "Pridi domov!"

Ob praznikih se človek večkrat počuti osamljenega. Še posebej, če je daleč od doma. Pogreša mater, dom, družino ... Mama, le zate mi bije srce!

Nocoj je sveti večer. Skupaj smo, z vseh vetrov, kot ena velika družina. Podarimo si čas, podarimo si ljubezen. Bodimo drug drugemu luč, ki nikoli ne ugasne, naj nas meh nam solze posuši in v tej sveti noči brat naj bratu grehe odpusti ...

Marija in Jožef sta tavela v temi in iskala prenočišče. V srcu sta čutila nemir in skrb. Oddahnala sta si šele, ko sta pri pastirjih našla zatočišče ...

Nocoj smo vsi na poti. V mislih iščemo svoje drage, pričakujemo rojstvo Odrešenika. Svetloba prihaja nam naproti. Gospodova luč naj nas vodi, da bomo Novorojenemu v naših srcih pripravili prijetno bivališče.

V tej sveti božični noči je tiho Dete zajokalo. Jok je slišalo vse stvarstvo in si priznalo: „Nocoj rojen božji je otrok!“

Odprimo svoja srca na stežaj, igra naj v duši nam veselje. Polnočni mir oznanjajo zvonovi in v srcih naših razsvetljeni so domovi. Ljubezen, notranji mir, pogum in moč, oznanja nam ta sveta noč. „Božji nam je rojen Sin!“ zbori angelski pojo in strune rajske naj donijo, na to božično noč ...«

Ura se je približala polnoči, oglasila se je Sveta noč. Poslušalci v cerkvi – cerkev je bila polna – so, nagovorjeni ob božičnici, ganjeno skupaj peli celo mašo in doživljali veličino božične noči.

Anti z družino ob jasliah v Berlinu

Po maši je sledilo srečanje, ki sta ga organizirala Jožica in Zlatko Seličanec. Jožica je spekla odlično domače pecivo, pek Roman Brglez z Vranskega je podaril potico, iz Laškega so dobili temno pivo, dobre žene so skuhale vino ... Po okrepčilu so se ljudje razkropili na vse strani mesta, na svoje domove ...

Božič je bil spet lep, še posebej zato, ker sta mlada starša Sonja Pukmeister in Mitja Zakrajšek (sicer oskrbnika Slovenskega doma) prinesla h krstu sina Maksimilijana. Botri sta bili Jožica Bačovnik in stara mama Terezija Pukmeister. Tudi kvintet Dori je prispeval svoj delež – malemu novokrščencu je zapel dve pesmi. Prejema zakramenta sv. krsta so se skupaj z mlado družino veselili Maksimilijanovi stari starši Anica in Jože Zakrajšek in stric Tomaž ter Terezija in Franci Pukmeister ter stric Gerwin.

Organizator silvestrovanja je bil Tone Bačovnik, pomagali so mu brat Štefan z ženo Anico in nečakinja s fantom. Ne smemo pozabiti Tonetovega zvestega pomočnika Jožeta Gaborja, ki je pomagal tudi pri krašenju cerkve, ki je te dni sijala kot nevesta.

Igral je kvintet Dori, ki je s svojo glasbo in celostnim nastopom znova navdušil. Dvorana je bila polna, po zaslugi Toneta Bačovnika spet prečudovito okrašena, zbrala se je mešana publika različnih narodnosti, mladi in starejši. Vladalo je veselo razpoloženje ob domači hrani in pijači, ki so jo pripravile odlične kuharice pod vodstvom Anice Žabkar in Vere Gabor. Doriji so s svojo glasbo in celostnim nastopom znova navdušili!

Člani kvinteta Dori – Boris, Primož in Marko Razboršek, Anti Gubenšek in Boštjan Per so v Berlin prispeli pred božičem in ostali do novega leta. Z njimi so prišla njihova dekleta. Še posebej lepo pa je bilo, ker je Anti pripeljal s seboj poleg žene Karle tudi oba sinova. Lovro bo januarja dopolnil dve leti, Lenart pa šteje pet mesecev. Njihova prisotnost med prazniki je bila za slovensko skupnost v Berlinu posebno doživetje – ta družina je ponazarjala globoko povezanost, ljubezen in pomen praznika božiča in praznika sv. družine.

Tako so bili božično-novoletni prazniki, prežeti z veseljem, toplino in upanjem, da bo Novorojeni vsem podelil božjega blagoslova v novem letu 2006!

Marinka Mošnik

AUGSBURG

Miklavževanje v Ulmu, Augsburgu in Ravensburgu

V prvi polovici meseca decembra je med slovenskimi rojaki na tujem, kjer se zbirajo bodisi v okviru župnij ali društev, močno ukoreninjeno praznovanje sv. Miklavža. Že

kmalu po začetku novega šolskega leta stečejo priprave na miklavževanje. Otroci vadijo igrice, recitacije, pesmice in podobno. Tudi odrasli so vključeni v priprave, tako da spremljajo otroke pri vajah ali da tudi sami pripravijo točke, ki so vgrajene v Miklavžev program.

V nedeljo, 4. decembra, je sv. Miklavž obiskal slovensko skupnost v Ulmu. Ob 9.30 je bila najprej slovesna sveta maša. Domači mešani pevski zbor je z ubranim petjem prispeval k pestrosti in lepoti bogoslužja. Župnik Roman Kutin je v pridigi spregovoril o sv. Miklavžu ter izpostavil njegov čut za revne, pomoči potrebne in materialno ter duhovno ogrožene. Zgodovina bi ga že zdavnaj izrinila v pozabo, če ne bi svojega življenja gradil na temelju večnosti, na Bogu. Ker je bil sam zakoreninjen v Boga in z njim bogat v srcu, je lahko mnogim pomagal, se jim razdal in do današnjega dne ostal nepozaben v spominu ljudi. Po maši je bil v župnijski dvorani kratek program, ki se je zaključil s prihodom sv. Miklavža in obdarovanjem najmlajših. S prijaznostjo in ljubeznivostjo je znal pregnati strah tudi tistim redkim

Ulmski pevski zbor

ESSEN

Advent brez župnika!

Kot ste lahko brali v prvi številki Naše luči, smo Slovenci v župniji Essen ostali brez rednega župnika. Premalu nas je zapustil. Huda bolezen mu je vzela še zadnjo življenjsko moč in Bog ga je poklical v svoje kraljestvo. Naj se mu še enkrat zahvalim za vse, kar je dobrega storil za nas. Prepričan sem, da ga bomo rojaki še dolgo pogrešali.

Toda življenje gre naprej. Tik pred prvo adventno nedeljo je župnija izgubila dušnega pastirja. To je bil zares advent posebne vrste. »Bodite pripravljeni, ker ne veste ne dneva ne ure,« nas opominja evangelij.

Essen: Na prvo adventno nedeljo je bil med nami delegat Janez Pucelj, ki je poskrbel za dostojno slovo in pogreb našega pokojnega župnika. V Eschweiler pa je prihitel gospod Alojz Rajk iz sosednje Belgije. Drugo in tretjo adventno nedeljo je v Essnu maševal hrvaški duhovnik iz Bochuma, v Castrop-Rauxlu pa smo imeli popoldan le bogoslužje božje besede in sv. obhajilo. V Moersu smo imeli miklavževanje in

R. K.

Miklavž na obisku v Ulmu

najmlajšim, ki so kazali strah pred njim. Na koncu so ga božali po bradi in se mu zaupno približali. Skupno kosilo, prijeten klepet in domača pesem je slovenske rojake medsebojno povezovala še do poznih popoldanskih ur.

Tudi v Augsburgu je v nedeljo, 4. decembra, sv. Miklavž obiskal najmlajše. Ko se je dan začel nagibati v večer, so se slovenski rojaki zbrali ob 16. uri k sveti maši. Domači zbor z lepim petjem in otroci z branjem zahval po obhajilu so evharistično slavje v cerkvi napravili prijeto in zanimivo. Tudi po maši v dvorani je otroška skupina pod vodstvom gospe Cvetke Javernik izvedla prijeten program s petjem, plesi in recitacijami, mešani pevski zbor pa je prepeval adventne in božične pesmi. Na koncu je tudi sv. Miklavž zablestel v svoji vlogi. Najmlajše je obdaroval, vse lepo pozdravil in blagoslovil ter obljubil, da naslednje leto spet pride.

V Ravensburgu je bilo miklavževanje v soboto, 10. decembra. Najprej maša, nato v dvorani srečanje z bradatim svetim možem je že utečena oblika tega prazno-

vanja. Tokrat sodelovanja otrok slovenskega dopolnilnega pouka ni bilo. Marsikdo je pripomnil: »Manjka nam učiteljica Jerneja, ki je morala v Berlin. Ona je z otroki vedno lepo pripravila program pred prihodom sv. Miklavža.« Kljub temu se je vse lepo izteklo. Ženski pevski zbor, ki ga je s harmoniko spremljal Jože Erjavec, je lepo zapel venček slovenskih pesmi in tako pripravil Miklavžu pot, da je vstopil v dvorano in obdaroval otroke. Glas harmonike in petje je donelo še dolgo v noč.

Novi ŽPS v essenski skupnosti

adventno prireditev. Tu je maševal domači nemški župnik. Tudi v Wettru smo tokrat imeli samo bogoslužje božje besede in sv. obhajilo. Po obredu smo imeli lepo adventno prireditev. Tukajšnja skupina vsako leto priredi prav posebno adventno praznovanje, ki traja pozno v večerne ure. Tokrat smo pozdravili novega župnika, ki je bil z nami vse do konca prireditve. Pohvalil je slovensko kapljico in vse ostale dobrate, ki smo jih bili deležni. Zelo nas je razveselil, ko nam je obljubil, da bo prihodnjič in vse do prihoda stalnega župnika lahko maševal za našo skupnost; seveda le takrat, ko v naši sredi ne bi imeli slovenskega duhovnika. Naša pohvala velja obema domačima župnikoma tako v Moersu kot tudi v Wettru.

Na četrto adventno nedeljo je bil med nami gospod Martin Mlakar iz sosednje slovenske župnije Köln, ki je na našo veliko žalost z novim letom ukinjena. Gospod Martin Mlakar je bil pred mašo in vse tja do darovanja na voljo spovedancem. Kot v Essnu in v Krefeldu je imel tudi tu kar nekaj dela. Hvala Bogu, da se pred božičem nekateri še odločijo za sv. spoved. Tudi v Krefeldu smo imeli lepo adventno prireditev. Gospa Rozina Lovrenčič nam je prebrala misli o rajnem gospodu Zaplotniku in vsem se je orosilo oko. Vsi smo ga imeli še v živem spominu, kako se je pred dobrim mesecem z nami veselil ob njegovem rojstnem dnevu. Žene so pripravile adventni bazar in prislužili smo 170 € za Anin sklad. Vsem, ki ste bazar pripravili in vsem, ki ste veliko-dušno posegli po lepih izdelkih, prisrčna hvala.

Naj na tem mestu omenim, da se je ob župnikovem slovesu namesto

vencev in cvetja nabralo za Anin sklad 2940 €. Vsem darovalcem iskren Bog plačaj!

In prišli so božični prazniki. Z velikim veseljem smo dočakali gospoda Draga Svetka, ki je za praznike prišel med nas. Ob globokih mislih oznanjevalca in pričevalca veselega oznanila smo lepo praznovali. Na sveti večer smo imeli polnočnice na treh krajih. V Oberhausnu popoldan ob štirih, v Moersu ob devetnajstih in v Essnu malo pred polnočjo. Po maši nas je nekaj odšlo v prostore misije in tam sta jim Drago in Stanko postregla z domačo kapljico in pravo slovensko potico. Na vseh srečanjih se je zbralo kar lepo število rojakov, še posebej v Moersu, kjer smo pred mašo pripravili lepo zapeto in recitirano »božičnico«. Mešani zbor »Slovenski cvet« nam je doživeto in z velikim občutkom podaril nekaj božičnih pesmi, med katerimi so se vrstili recitali iz slovenske literature, ki jih je izbral še pokojni župnik Alojz. Na sam božič pa smo imeli bogoslužje v Essnu in Oberhausnu. Povsod lepa udeležba.

Na štefanovo smo imeli kar tri sv. maše. V Essnu, Oberhausnu in popoldan v Eschweilerju. Tudi tokrat je bila udeležba zelo lepa. V Oberhausnu smo imeli blagoslov otrok. Že par let ni bilo toliko majhnih glav kot tokrat. Mladim družinam vse spoštovanje in zahvala.

V Eschweilerju smo po maši imeli lepo božično srečanje. Gospod Drago nas je pogostil s »slovensko navado« ter z izvrstnim vinom, pa tudi dobrot iz »cekarjev« ni bilo malo. Vsem, ki se vse leto trudite, lepa zahvala.

V mesecu novembru se je v Kirchhellenu z abrahamom srečala gospa Štefka Pirc, vsem Slovencem znana daleč naokrog. V Essnu pri bogoslužju redno bereš berila, poješ v mešanem pevskem zboru »Slovenski cvet«, z dobrimi nasveti pomagaš pri vsaki naši prireditvi, si članica župnijskega sveta, z možem Janezom sta vedno navzoča na naših rednih družinskih srečanjih v Baasemu, najdemo te na naših romanjih, umetniško pripraviš oder in dvorano za naše prireditve. In še bi lahko našteval ... Vedno si pripravljena priskočiti na pomoč, kadar te rabimo. Štefka, iskrene čestitke ob življenjskem jubileju in obilo zdravja ter veselega nasmejanega obraza ti iz srca želimo vsi, ki te imamo radi. Božji blagoslov naj te spremlja še naprej.

V decembru pa je okroglih šestdeset let življenja izpolnila, bom kar napisal »naša« Nada Zupan iz skupnosti v Moersu. Je duša zbora »Slovenski cvet«, pevka in dobrovoljka z odliko. Težko najdem prave besede. Naj napišem le to, da te imamo radi, ker se tako trudiš za našo skupnost že skorajda trideset let, če se ne motim. Saj te poznam že vsaj polovico tvojega življenja. Nada, korajža velja. Vse dobro tudi na jesen življenja. Sama veš, da tudi jeseni cvetijo vrtnice in le-te počasneje ovenijo kot pa tiste julijske. Na sam silvestrski večer so ti člani zbora zapeli tisto pesem, ki si jo ti tolikokrat zapela nam: Kol'kor kapljic ... Naj angeli te čuvajo ...

Krst

Lani 6. novembra je sedaj že pokojni župnik Alojzij Zaplotnik v Ringenbergu pri Weselu krstil malo Milenco Spinneken-Draksler. To je drugi otrok zakoncev Irene in Erwina, ki sta zvesta in dobra sodelavca slovenske župnije v

Milena Spinneken-Draksler prejema zakrament božjega otroštva.

Essnu. Tisto nedeljo je bilo v Essnu po maši martinovanje in je bilo za župnika naporno, vendar se je pripeljal vder kot vedno. Krst je pač velik dogodek za družino in za dušnega pastirja. Obred je opravil lepo, da se je vsem vtisnilo v srce. Starši in sorodniki ga bodo tudi zaradi krsta male Milence vedno ohranili v posebnem spominu. Milenco in vso družino pa naj obilno blagoslavlja dobri Bog.

HAMBURG

Hamburška skupnost je bila v mesecu decembru deležna kar dveh svetih maš.

Tako smo poleg redne maše 18. decembra imeli še »izredno« 29. decembra. Obe maši sta bili zelo dobro obiskani. Advent, pričakovanje Jezusovega rojstva, je bilo čutiti tudi v tej skupnosti. Pri obeh svetih mašah smo se še enkrat zahvalili za lepe trenutke v letu, ki so nas združevali ter poglobljali zavednost druženja v krščanskem duhu vseh narodnosti v tej skupnosti.

Vsak je zopet po svoji zmogljivosti doprinesel k temu, da je bilo naše

adventno slavlje, pri katerem smo po sveti maši 18. decembra praznovali kar tri rojstne dneve, zopet lepo in skrbno pripravljeno. Zelo smo bili veseli tudi novih obiskovalcev, med katere sedaj štejemo tudi Romana Pungartnika in njegovo družino. Kako veseli smo bili nekdanjega kapetana slovenske rokometne reprezentance, sedanjega igralca HSV Hamburg, smo mu dokazali s tem, da se nas je dobrih 50 navijačev 29. decembra udeležilo rokometne tekme med HSV Hamburg in FH Göppingen. Z nami so bili tudi žup-

Stanko Brce slavi rojstni dan.

Prisrčen sprejem slovenskega rokometša Romana Pungartnika ter njegove družine v hamburški skupnosti

nik Dori, ki je bil Romanov navijač že v Sloveniji, ter mladi ansambel Dori, ki je vsak Romanov zadetek in njegovih kolegov nagradil s prelepo Avsenikovo melodijo »Na Golici«. Poseben pozdrav prireditelja, ki je veljal slovenskim navijačem, nam je dajal občutek, da smo tako Romanu kot nam samim naredili zares veliko veselje z našo prisotnostjo.

Za izredno dober celoletni obisk pri svetih mašah nas je župnik Dori letos ob naši »izredni« sveti maši pred odhodom na rokometno tekmo še posebej nagradil s tem, da so nam »njegovi« fantje v akustično lepo zvoneči cerkvi sv. Bonifacija med mašo izredno lepo prepevali božične pesmi. Mladim fantom ansambla Dori, Antiju Gubenšku, Boštjanu Peru ter bratom Borisu, Marku in Primožu Razboršku želimo še mnogo uspehov v njihovi glasbeni karieri.

Cenimo in hvaležni smo vsem nastopajočim gostom, ki prinesejo med nas košček slovenske kulture, slovenske pesmi in besede. Hvala, gospod Dori, za vaša nova in vedno lepa presenečenja, saj nam z njimi vedno podarite košček domovine.

DD

HILDESHEIM-ASEL

Sveta maša na dan sv. Štefana, diakona, je bila letos še posebej svečano doživeta, saj je zavednim Slovencem ponosno bilo srce ob našem slovenskem prazniku – dnevu samostojnosti. Poleg vsega pa je prav ta dan obhajala Slovenka, gosa Silva Weber, ki je zelo aktivna tako v slovenski kot nemški skupnosti, 26. decembra svoj 56. rojstni dan.

Kvintet Dori poje pri sv. maši v Aselu.

Günter Weber (prvi z leve), župnik Dori, Silva Weber in Zvonko Veršič

Slavljenka ga. Silva Weber in g. diakon Hermann

Cerkvico sv. Katarine v Aselu smo zelo številčno napolnili. Med nami je bilo tudi precej nemško govorečih vernikov, zato je tudi bogoslužje potekalo dvojezično. Župniku Doriju je tokrat stal ob strani nemški diakon Hermann, ki je bral božjo besedo in imel globoko v srce segajočo pridigo. Župnik Dori ga je namreč zaprosil, naj spregovori kaj o svojem delu. Tako smo iz njegove pripovedi zvedeli res marsikaj lepega, tako da lahko zapišemo, da je diakon Hermann, ki je minulo jesen napolnil 65 let, zares velika dobričina. Ne samo ljudje v fari sv. Katarine, temveč tudi širom sveta cenijo njegovo dobroto in ga imajo zelo radi. Ena njegovih številnih dobrih del je tudi pomoč ljudem v tiski, posebej še v vojnem času v Bosni, kjer je s humanitarno pomočjo osrečeval otroke, ki so ostali brez staršev ali ki jim je bilo treba kakorkoli zdravstveno pomagati, pa tudi odrasle, ki so iskali njegovo pomoč. Tako ga iz tistega časa povezuje še danes mnogo lepih prijateljstev in rad se vrača med ljudi, ki so mu še danes hvaležni za njegovo požrtvalno delo.

Župnik Dori je že med sveto mašo čestital slavljenki in se ji zahvalil za njeno vzorno delo ter vse priprave za druženja po slovenskih mašah v tej slovenski skupnosti. Bog daj gospe Silvi še mnogo zdravja in srečnih let v krogu njene družine in pozitivno navdušenost, da bo še naprej s trdno voljo pomagala vsem, ki njeno pomoč cenijo.

Tudi gospod Dori je slavljenki podaril lepo presenečenje. V goste je pripeljal mladi kvintet Dori, ki je med sveto mašo tako čustveno prepeval božične pesmi, da smo se počutili, kot da se nahajamo v Betlehemu ob Jezusovem rojstvu.

Po sveti maši so fantje poskrbeli še za lepo domačo glasbo v živo, tako da se je gospa Silva ob lepih melodijah počutila, kot da obhaja svoj rojstni dan v Kanalu ob Soči, kjer je njen slovenski dom.

Gospod Zvonko Veršič je v lepem govoru povzel vse, kar smo ta dan doživeli.

Pohvalne in zahvalne besede so veljale slavljenki in diakonu za njuna dobra dela. Zahvalil pa se je tudi župniku Doriju v imenu vse slovenske skupnosti, ki se je začela vidno širiti, saj je našel pravo pot tudi za vernike, ki se zopet radi pridružujejo svetim mašam. Župnik Dori že dobro leto opravlja božjo službo in polepšuje družabno življenje tudi v tej slovenski skupnosti v tujini.

MANNHEIM

Herbolzheim pri Freiburgu

Zadnje štiri mesece minulega leta so obnavljali »našo« cerkev Maria Sand, kjer se radi zbiramo, saj nas zelo spominja na slovenske cerkve, pa še božja pot je. Med tem časom smo se zatekli v sosednjo vas Wagenstadt. Cerkev se seveda ne more primerjati z »našo«, smo pa zato naleteli na zelo prijaznega

mežnarja in izvedeli, da je poročen s Slovenko Cvetko, doma blizu Kanala ob Soči. Imata kar deset otrok, pa še trem tujim otrokom nudita družinsko toplino. Ko so nekateri že obupavali, da skoraj ne bomo imeli otrok ob Miklavževem prihodu, saj so že vsi odrasli, pa smo naenkrat srečali družino z mnogimi prijaznimi otroki. Na veliko presenečenje vseh so bili najmlajši štirje vzorno mirni, čeprav ne razumejo slovensko, trije pa so ministrirali in ugotovili, da za sveto mašo ni jezikovnih ovir. Iz vseh otroških oči pa sije zadovoljstvo in sreča, da imajo prijeten dom in ni prav nič opaziti, da bi bili za kaj prikrajšani, ker jih je toliko.

Miklavž je obiskal otroke kar v gostilni »Schützen«, ki jo vodi Vidko. Marcel je oblekel Miklavževo obleko, Melanie pa je dobila krila in postala angel, Marija pa je pripravila otroke na Miklavžev prihod. Tako nam še ni bilo treba obupati in vsi so bili zadovoljni.

Anico in Cirila Vrabla pa smo s fotoaparatom ujeli, ko sta se pred oltarjem zahvaljevala za štirideset let skupnega življenja.

Rekord v Vöhrenbachu v Schwarzwald

Slovenska skupnost iz Herbolzheima po maši v Wagenstadtu

Tradicionalno decembrsko kosilo v Vöhrenbachu

V decembru se po slovenski maši vsako leto zberemo na tradicionalnem skupnem kosilu. V decembru je tudi največje število ljudi pri slovenski maši. Toda rekord je bil letos v povprečni starosti. Toliko je bilo otrok in mladine, da smo se počutili precej mlajše. Rekord je bil tudi v številu mašnih strežnikov. Kar sedem jih je bilo pri oltarju, kot lahko preštejete na sliki. Trije so še iz prve generacije s slovenskimi starši in govorijo slovensko, štirje pa že iz druge, ko je samo eden od staršev slovenskega rodu. Slovensko ne razumejo dosti, radi pa pridejo k slovenski maši in komaj čakajo, da jim bo ministrantska obleka prav. Nekaj pa le znajo

Anica in Ciril Vrabl pod Marijinim varstvom 40 let skupaj

V Vöhrenbachu smo v decembru imeli rekord v številu ministrantov.

po slovensko: moliti sveti angel. Zato jih je tudi Miklavž pohvalil in jim prinesel darove.

J. M.

MÜNCHEN

V Straubingu je prejel milost sv. krsta Leon Benedikt Anton Wilhelm, sin Georga Hagererja in Tanje Knavs. Čast krstne botre je sprejela Cornelia Steininger. Morda nekomu zveni malo ne- navadno, da ima otrok štiri imena, pri nekaterih drugih narodih pa je to pogosto. Starši se niso mogli odločiti samo za eno ime, ker so jim blizu vsa štiri. Tako ima novokrščenec štiri nebeške zavetnike, ki ga bodo spremljali in vodili v življenju na pota vere in bogovdanosti. To pa je v življenju človeka tudi najpomembnejša naloga. Staršem, botri in ostalim sorodnikom izrekamo na tem mestu čestitke, malemu Leonu pa želimo veliko božjega blagoslova na začetni poti krščanskega življenja.

Božič je praznik posebnih doživetij. Človek je tedaj najraje med svojimi domačimi. Zato gre, kdor le more, za te praznike domov. To dobesedno velja že dolga leta za naše vernike, saj je München skoraj na pragu Slovenije. Letos pa je bilo

Družinske jaslice pri Grojzdkovih

Krst Leona Benedikta Antona Wilhelma

nekoliko drugače in to se je poznalo tudi pri slovenskih mašah med prazniki. Božično polnočnico smo imeli v kapeli župnijskega doma. Bila je polna kot še nikoli doslej. Tudi k praznični maši na božič se je v cerkvi Sv. Duha zbralo več vernikov kot po navadi. V župnijski kapeli smo postavili jaslice, ob katerih smo se zamislili in si po naših človeških močeh predstavljali ponižnost in skromnost Sina Božjega. On sam nam odkriva svojo veličino in ljubezen do nas, saj smo zares zgubljeni, če bi ostali brez Njega in njegove milosti.

STUTTGART

Praznovanje osebnih in zakonskih jubilejev ter predstavitev novega župnijskega pastoralnega sveta

Na četrto adventno nedeljo, 18. decembra, smo v slovenski župniji v Stuttgartu obhajali praznik osebnih in zakonskih jubilejev. Četrto leto zapored se na zadnjo adventno nedeljo zbere veliko slavlencev, ki se želijo pred božičnimi prazniki zahvaliti Bogu za dar življenja in zvestobe v zakonskem življenju. Osebnih jubilejev so tako obhajali:

Ivan Čampa, 70 let; Franc Leben, Anton Jamnik iz Stuttgarta in Marinka Črešnik iz Heilbronna so obhajali 60-letnico življenja, abrahama so na skupnem srečanju proslavili Alojz Forjan iz Schorndorfa, Majda Klampfer iz Sindelfingna in župnik Zvone Štrubelj, 40-letnico sta obhajala Andrej in Suzana Vudler, 30-letnico je v skupnosti obhajal Štefan Miklič, dva ministranta pa sta bila lani 20-letnika: Marija Mauko in Tomaž Ješelnik. Tem dvanajstim slavlencem so se pridružili še zakonski pari. Dva para sta obhajala 40-letnico poroke: organist Damjan in žena Sonja Jejčič, Albert in Milica Kosi. Dva para sta slavila

15-letnico poroke: Janez in Irena Šibila, Miroslav in Ana Zotlar. Andrej in Suzana Vudler, ki sta bila oba štiridesetletnika, sta istočasno obhajala 10-letnico poroke.

Slavlencem so se pridružili tudi novi člani ŽPS, ki so od vsepovsod prišli skoraj v polnem številu. Sodelovali so pri slovesni maši in se predstavili skupnosti. Njihova imena so bila objavljena v januar-ski številki Naše luči. Skupaj smo se tako veselili bližajočih se božičnih praznikov.

Po maši je mešani pevski zbor Obzorje pod taktirko dirigentke Marjetke Urbanič izvedel krajši koncert, ki je praznovanju dal še posebej praznični pečat. Zaigrala je tudi trobenta slavljenca Štefana Mikliča. Tanja Lamovšek pa se nam je prvič predstavila kot solistka. Mnogi so nato za praznike odšli v Slovenijo, zato je bilo to množično slavlje še bolj občuteno. Do zadnjega kotička smo nato napolnili Slovenski dom, kjer smo slavlencem nazdravili in zapeli.

Praznovanje božičnih in novoletnih praznikov

Polnočnico smo obhajali skupaj z nemško skupnostjo sv. Konrada. Pol ure pred začetkom polnočne maše smo na koru prepevali

Slavljenci so dobili vrtnico

Vesela pesem v Slovenskem domu ob nedelji slavlencev

Franc Leben, 60-letnik, in Ivan Čampa, 70-letnik; prijeten družinski praznik

Slavljencem so se pridružili novi člani ŽPS.

slovenske božične pesmi, kar je svetemu večeru in pričakovanju dalo poseben pečat. Za orglami je bil naš organist Damjan Jejčič, ki že 42 let skrbi za lepoto liturgičnega petja, na koru pa kar nekaj pevki in pevcev. Tudi pri skupnem bogoslužju na sveti večer je imela slovenska pesem in slovenska beseda svoj prostor. Zanimivo je, kako se je tudi nemškimi vernikom priljubila pesem Glej zvezdice božje, ki jo po obhajilu pojemo tako v slovenščini kot v nemščini.

Na božični dan smo se zbrali k skupni praznični maši ob 16.30 v cerkvi sv. Konrada, dan kasneje, na god sv. Štefana, pa je bila sveta maša ob 17. uri v cerkvi sv. Elizabete v Esslingenu. Po maši je bila v dvorani božična tombola, ki je vsako leto zelo dobro obiskana. Zelo primerno je, da se slovenska skupnost spet sreča na drugi božični dan. Polnočnice in božične maše se veliko naših ljudi udeleži v župniji, kamor pripada, naslednji dan pa prav radi pridejo v slovensko družbo. Po skupni večerji in tomboli je seveda čas za petje in za veselje.

Slovenska župnija je tudi letos pripravila skupno silvestrovanje. Na Silvestrov večer se je zbralo kar 70 ljudi v gostilni pri Slavici Hrvatič v Gablenbergu v Stuttgartu. Ob 18. uri smo imeli zahvalno sve-to mašo, nato pa silvestrsko večerjo, ki je bila izredno dobra. Za razpoloženje in za ples je poskrbel Duo angel z gostoma; harmonikar je bil Martin Gruden iz Reutlingena, na kitaro je brenkal kar domači župnik sam. Ko smo si opolnoči voščili srečno, zdravo in blagoslovljeno novo leto 2006, smo se za nekaj trenutkov umirili in ob začetku novega leta zmolili in zapeli ter tako zaprosili za božji že-

Pred polnočnico so slovenske božične pesmi pripravljale praznik Kristusovega rojstva.

gen in božjo pomoč. V veselem vzdušju smo se razšli šele proti peti uri jutraj.

Sveto mašo na praznik Marije, Božje Matere, na novoletni dan, smo spet imeli skupaj z nemško skupnostjo ob 17. uri. K maši je prišlo veliko slovenskih vernikov. Po maši smo v Slovenskem domu pričakali še kolednike, ki so nam zapeli in s svojim obiskom blagoslovili hišo, naš Slovenski dom. Na praznik Gospodovega razglasenja smo se prav tako zbrali pri sv. Konradu k praznični sveti maši.

Odšli so:

ANİ TOMC je bila rojena 25. oktobra 1943 v Zavrču pri Novem mestu. Ko je njena mama Julijana umrla, stara je bila komaj 42 let, si je šla Ani služiti kruh v Novo mesto, kjer je srečala Rudolfa Tomca, ki je že živel v Nemčiji. Poročila sta se in 12. februarja 1964 se jima je rodil sin Rudi. Ani je nato odšla za možem v Nemčijo, kjer sta se rodila še dva sinova: leta 1967 Darko in leta 1975 še Feliks. Ani je vedno vlekle domov, zato je družina leta 1985 v Sloveniji kupila zemljišče in

Pokojna Ani Tomc

začela zidati hišo. 1998 je Ani zadela kap, sledila so bivanja v bolnicah in po zdraviliščih. Leta 2000 se je preselila domov v Slovenijo, v svojo hišo, kjer se je posvetila svojemu hobiju, živalim. Decembra 2004 so zdravniki odkrili zahrbtno bolezen, ni bilo več pomoči. Ani Tomc je umrla 3. aprila 2005.

ERNEST GORIČAN je bil rojen 28. junija 1946 v Kovači vasi na Štajerskem. V družini so bili še trije bratje in dve sestre. Ko je spoznal svojo življenjsko sopotnico Hildegard Matjas, je za božič leta 1969 odšel v Nemčijo, v Eningen pri Reutlingenu; poročila sta se leta 1970 in leta 1974 je prišla na svet

Pokojni Ernest Goričan

hčerka Daniela. Družina se je nastanila v Reutlingenu. Ernest je bil z dušo in srcem taksist, zelo rad je igral tudi šah. Februarja 2005 je družina zvedela za diagnozo neozdravljivega pljučnega raka. Zadnja dva tedna je Ernest Goričan prebil v hospicu. Po 36 letih je spet prišel v Enningen in tam 21. decembra 2005 umrl. Iz svoje sobe je tako lahko pred smrtjo imel pogled na cerkev, kjer sta se z ženo poročila in kjer je bila krščena hčerka Daniela.

ŠVICA IN LIECHTENSTEIN

Miklavževanja

V mesecu decembru kar završi med nami, saj na številnih krajih napoveduje svoj prihod Miklavž. Nekateri se spomnijo, da je bil Miklavž škof in dobrotnik ljudi in da je bila njegova dobrotla odločilno povezana z vero v Boga – največjega dobrotnika ljudi. Zato so vsaj nekatera miklavževanja bila povezana tudi z obhajanjem svete maše, kakor npr. v Oltenu, Hünenbergu, Amriswilu in Rütiju.

Miklavž je letos pozabil priti v Amriswil. Za dostojno zamenjavo je poskrbela Milena Jurjovec.

Seveda pa je bilo kar nekaj tudi drugih miklavževanj, ki so jih organizirala slovenska društva in slovenska dopolnilna šola. Skratka, sporočilo o tem, da je dobrota velika vrednota, je zaživelo v številnih obdarovanjih otrok. Miklavži pa so se spomnili tudi nekaterih odraslih med nami, da bi jim v imenu skupnosti pokazali hvaležnost za njihovo prizadevanja.

Miklavžu Janezu Roglju je v Hünenbergu asistiral kar njegova soproga Teja.

Slovenska božična razglednica iz Amriswila

BREMGARTEN/BERN

Poročal sem že o težavah, na katere je naletela slovenska skupnost v Bernu, ko ji je krajevna župnija Bruder Klaus odpovedala gostoljubje. Božja Previdnost je poskrbela, da so se zadeve uredile in našli smo nove prostore v Bremgartenu. "Otvoritev" novega začetka je bila na drugo decembrsko nedeljo. Pričakala nas je prijazna kapela v župnijskem centru sv. Janeza, ki na veselje slovenskega župnika skoraj nima zadnjih klopi. Običajno se namreč vsi najraje usedejo v zadnje vrste, tu pa imamo samo tri vrste sedežev in so tudi poslednji še vedno skoraj prvi. Kot se spodobi, se nas je k slovesnosti zbralo kar precej. Po maši pa nas je v praznovanju združil še posebni gost – odojek, ki ga je na žaru spekel odgovorni predstavnik bernskega slovenskega občestva gospod Ivan Klančar. Bog daj, da bi nam ta naš novi duhovni dom bil na razpolago še dolga leta in da ne bi bil nikoli prazen.

Temu poročilu pa bi rad dodal še iskreno sočustvovanje vseh rojakov bernske skupnosti z našo zvesto gospo Ano Aeberhard-Kukec, ki je 8. decembra, na praznik Brezmadežne, izgubila svojega ljubljenega moža Wernerja. K večnemu počitku smo ga pospremili 15. decembra v Jegenstorfu. Naj ga Bog usmiljeno sprejme k sebi in ga bogato obdari za vse sadove življenja!

Božič 2005

Letošnja božična slavlja so bila na zelo različnih koncih Švice. Ker tudi za Jezusa ne vemo ne ure ne dneva in ne leta, kdaj je bil rojen, smo prvo božično mašo obhajali že 24. decembra dopoldne v Luganu. Veliko ljudi je odšlo na počitnice v Slovenijo, zato nas je bila tam zbrana le peščica. Bili smo skromno občestvo strmečih pastirjev ob jaslicah, ki smo Jezusa pozdravili z vso toplino svojih src.

Slovenska polnočnica pa je v Zürich pritegnila zelo številne rojake. Bilo nas je nekaj manj kot 100. Mnogi so prišli od daleč, kljub temu da so tvegali težave s parkiranjem avtomobilov. Duhovnik ni

bil obkrožen z ministranti, kot je to mogoče kje drugje, ni bilo številnega pevskega zbora na koru, Švicarji nam v kripti cerkve niso postavili niti jaslic. Vse, kar je manjkalo, smo nadomestili s svojim notranjim veseljem in pričakovanjem. Zelo veliko nam je pomenilo že to, da je naše petje pri božični maši spremljal naš organist Stane Zalar. Kljub temu smo Jezusovo rojstvo doživeli z vsoto potrebno globino in vero.

Na sam božični dan pa se nas je dopoldne veliko zbralo tudi k praznični maši v Solothurnu. Po maši je bilo tudi tradicionalno božično kosilo. Iz Solothurna pa je pot župnika Davida vodila še v Amriswil. Tudi tu se je Jezus smel veseliti lepe skupine zbranih

Slovenska maša v Bremgartenu pri Bernu. Zbrali smo se prvič.

slovenskih vernikov, ki so z angeli vzklikali "Hozana novorojenemu Odrješniku".

Župnikov avto je bil "obogaten" za 800 dodatnih kilometrov, a kaj je to v primeri z velikim veseljem, ki

ga je doživel ob svojih rojakih, ko so ganjeno prepevali Sveto noč. Hvala Bogu, da smemo tudi v tujini obhajati tako lep slovenski božič!

David Taljat

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

ANGLIJA

Maše in srečanja v postnem in velikonočnem času 2006

LONDON: nedelja, 12. februarja, ob 4.00 pop. – 6. navadna nedelja
DERBY: nedelja, 5. marca, ob 3.00 pop. – 1. postna nedelja
ABERDARE: sobota, 11. marca, ob 11.30 dop. – 2. postna nedelja
LONDON: nedelja, 12. marca, ob 4.00 pop. – 2. postna nedelja
CHAPEL END: nedelja, 26. marca, ob 3.00 pop. – 4. postna nedelja
ROTHWELL: sobota, 1. aprila, ob 3.00 pop. – 5. postna (tiha) nedelja
KEIGHLEY: nedelja, 2. aprila, ob 3.00 pop. – 5. postna (tiha) nedelja
LONDON: nedelja, 9. aprila, ob 4.00 pop. – cvetna nedelja
LONDON: VELIKA SOBOTA, 15. aprila, ob 4.00 pop., blagoslov velikonočnih jedil v kapeli Doma.
ROCHDALE: VELIKA NOČ, 16. aprila, ob 3.00 pop., maša v kapeli poljskega kluba.
LONDON: nedelja, 14. maja, ob 4.00 pop. – mednarodna maša v St George's Catholic Cathedral (Southwark)
LONDON: nedelja, 11. junija, ob 5.00 pop. – nedelja Svete Trojice
SPOVED – če boste hoteli opraviti velikonočno spoved, pridite v cerkev vsaj pol ure pred začetkom bogoslužja.
OBISKI BOLNIKOVI – v vseh krajih po predhodnem dogovoru.

FRANCIJA

Svete maše:

MERICOURT: 25. februarja ob 17.00.
CHATILLON: 12. februarja ob 11.00.
 in 26. februarja ob 11.00 s celodnevним srečanjem.

NEMČIJA

STUTTGART

Svete maše v februarju 2006

STUTTGART, sv. Konrad: 5. (po maši kulturni program v dvorani), 12., 19. februarja, ob 16.30.

BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 5. februarja, ob 9.45.

SCH. GMÜND, kapela sv. Jožefa: 12. februarja, ob 9.00 (Neue Welt).

SCHORNDORF, kapela pri sestrah: 19. februarja, ob 9.00.

AALEN, sv. Avgustin: 19. februarja, ob 11.00.

HB-BÖCKINGEN, sv. Kilian: v soboto, 25. februarja, ob 17.00.

OBERSTENFELD, Srce Jezusovo: 26. februarja, ob 9. uri.

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: 26. februarja, ob 17. uri, nato v dvorani zdravica g. Igorju ob 40-letnici.

SLOVENSKI DOM: župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16. do 19. ure ter vedno po maši.

SOBOTNA ŠOLA IN ŽUPNIJSKI VRTEC STUTTGART: v mesecu februarju 4. in 17. od 10. do 12. ure v Slovenskem domu.

REUTLINGEN

BAD URACH, sv. Jožef: 4. februarja ob 17.00.

PFULLINGEN, sv. Wolfgang: v soboto, 11. februarja, ob 16.45.

Podrobnejše informacije dobite v mesečni prilogi Naše luči: Med nami povedano.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so redno 1. in 3. četrtek v mesecu februarju: 2. in 16. od 9.00 do 12.30 in od 13. do 16. ure. Tel: 089/543-98-19. Uradni prevajalec tekstov in dokumentov: dr. Nikolaj Tarasov, Sophienstr.25, 70178 Stuttgart. Tel: 0711/6365512.

Marko Kremžar: LETO BREZ SONCA

Pred seboj sem videl prazno cesto, ki je vodila skozi zasnežena polja do oddaljene vasi. Žive duše ni bilo nikjer, a vojaka z rdečo zvezdo na kapah sta utegnili gledati za mano, zato sem stopal, kakor da bi poznal pot. Pri srcu pa mi je bilo skoraj kakor takrat, ko so me vrnili. Obljubljene pomoči ni bilo. Bil sem prepuščen sam sebi. Kaj bom naredil sredi zime, brez znancev pred zameglenimi Karavankami? Pod nogami mi je cmokala snežena plundra. Bližal sem se neznani vasi. Kaj naj storim, ko pridem do prvih hiš? Imelo me je, da bi vas na kak način obšel in se izgubil v gozdu, pa je bilo vse zasneženo in pot je vodila v sredo vasi. Ustaviti se nisem smel. Bil sem edini človek na beli ravnini in zato tudi od daleč prav lahko viden.

Na pol pota do vasi se prikaže izza grma postava. Spoznal sem neznanca, ki mi je prinesel očetovo pismo. Strah se mi je kakor ogromna skala zvalil s srca.

Fant se ni ustavil. Kar mimogrede je pojasnil, da je hotel vedeti, če me kdo zasleduje. Hitro je stopal naprej in rekel, naj mu sledim v razdalji nekaj metrov. Tako me je pripeljal v vas, med hiše, na dvorišče in na podstrežje kmečkega doma, kjer sta bila skrita vodnika s Koroške.

Takrat nisem imel časa pa menda tudi ne volje, da bi razmišljal, zakaj bežim iz domovine. O tem sem mislil kasneje. Življenja mi niso hoteli več vzeti, ječa je bila za mano, zavod je bil vedno bolj znosen in izgledi za študij dobri. Zakaj sem se odločil za beg? Iz želje po avanturi gotovo ne. Nisem si želel ponovnega skoka v neznano in tudi sicer nisem imel v sebi pustolovskih nagnjenj. Da bi se izognil vplivu KP, ki je bil vedno močnejši in ki bi me verjetno postavil pred železno izbiro sodelovanja ali životarjenja? Do neke mere je

bil strah pred lastno slabostjo gotovo nagib za beg, a se bojim, da ne glavni. Človeška komodnost je velikokrat močnejša od razsodnosti in od bojzani pred prihodnjimi težavami. Tudi v mojem primeru bo verjetno tako. Ljubezen do staršev, ki so bili na Koroškem sami? Lepo bi bilo napisati, da je bil to odločilni razlog. Seveda sem imel rad ata in mamo, a da bi tvegala glavo za to, da bi ju videl? Dvomim, da bi bila takrat v meni tako živa želja po snidenju, da bi prevpila strah, ki sem ga čutil ob tveganju pobega. Vedel pa sem, da sta sama, na robu starosti, pa tudi na pragu velikega, nepoznanega sveta. Moja dolžnost je bila skrbeti zanju in za ubogo tetko, ki ju je – na mojo prošnjo – spremljala. Ni bilo junaške romantike v moji odločitvi; storil sem le to, kar sem vedel, da je moja dolžnost.

Zdaj sem stal v podstrešni sobici pred dvema neznanim možakoma. »Ta dva te bosta peljala čez mejo,« mi je dejal dotedanji vodnik, vzel plašč in izposojeno izkaznico, se poslovil ter naglo odšel. Njegova naloga je bila opravljena.

Na postelji sem videl dve brzostrelki, na mizi pištoli, za pasom ročne granate, iz torbe v kotu je gledal konec rezervnega šaržerja, poln svetlih krogel.

Starejši me je gledal, medtem ko je z žepnim nožem rezal sir in klobaso. Stegnil je roko: »Jaz sem Janko.«

Stisnil sem močno desnico in potem še njegovemu pomočniku – Mirku. Povabila sta me, naj sedem in jem.

Po strmih stopnicah je prišlo v sobico dekle. Prineslo mi je kosilo. Medtem ko sem se krepčal za pot, je Janko ogledoval ameriške čevlje na mojih nogah.

»Nimaš drugih čevljev?« je vprašal.

Božični spomin iz
Solothurna

»Zakaj?« sem hotel vedeti.

»Ker s temi v snegu ne boš prišel daleč. Imajo skoraj gladke gumijaste podplate.«

Poparjen sem ga gledal. »Kaj pa zdaj?«

»Bomo videli. Bo že kako!« me je pomiril in legel na posteljo. Pričelo se je mračiti. Na stopnicah je zaropotalo. Prišla sta še dva ubežnika, ki naj bi šla z nami čez gore v Avstrijo.

Bila sta kako leto starejša od mene, a med seboj si nista bila nič podobna. Lojze je bil videti šibek in bolj molčeč, Rado pa močan, čokat, živahen fant. Zvedel sem, da bežita, ker sta bila zaprta in sta sita Jugoslavije. Nihče ni slutil, da je enega od obeh poslala OZNA, da odkrije zveze in poti, po katerih so ljudje bežali čez mejo. Takrat sem videl v teh fantih le preganjana tovariša, ki bosta skupaj z menoj nastopila negotovo pot v gore in sneg.

Po obilni večerji smo se pripravili. Zvedel sem, da se bomo del poti peljali z avtom. Res je kmalu zapel pred hišo avtomobilski motor. Stekli smo po stopnicah in se v temi zbasali v majhen avto, ki je brez luči stal pred hišo.

Motor je zabučal in zdrveli smo. Če sem pogledal skozi zarosene šipe, sem medlo videl napise in zastavice, s katerimi je bil avto okrašen. Čez dan je prevažal volilce na volišča. Šofer je vozil hitro po rahlo vzpenjajoči se cesti proti goram.

Nenadoma se je avto ustavil. Za hip so nas ošinili reflektorji nekega vozila, ki nam je prihajalo nasproti. Skočili smo iz avta, stekli po polju proč od ceste in poplegli v sneg. Slišati je bilo petje in harmoniko ... volilci so slavili zmago. Naš avto je oddrčal prazen po cesti v temo, medtem ko je ovenčani tovarnjak z veselmi volilci švignil mimo. Niso nas opazili.

Kmalu se je naš šofer, kasneje sem izvedel, da je bil to Jankov brat, vrnil po cesti – brez luči. Po kratkem posvetu je avto odpeljal

prazen, medtem ko smo mi zavili s ceste v varno temo grmičevja. Previdno smo prišli do neke vasi, kjer smo našli zavetje pri dobrih ljudeh. Postregli so nam s kuhanim kostanjem. Potem nas je – vse tri begunce – peljal hišni gospodar, starejši mož, na skedenj, od koder je bil vhod v skrivališče. Prespali smo v luknji, globoko doli pod senom. Janko in Mirko sta spala drugje. Dolgo nisem zaspal. Motile so me miši, ki so šumele po senu krog nas. Ko pa sem le zaspal, sem spal kot ubit, dokler nas ni navsezgodaj zbudil sivolasi gospodar. Bil je čas.

Zlezli smo iz skrivališča in zajtrkovali. Mene je dobri mož poklical v stran in mi izročil par novih gojzarjev, češ naj jih pomerim. Prav so mi bili. »Ker sicer v gorah ne bi daleč prišel,« je zagodrnjal sam sebi v brke. Lepo sem se mu zahvalil, pa je dejal, naj jih na Koroškem vrnem Janku, ki že ve, kaj storiti z njimi. Kasneje sem slišal, da je imel med begunci na Koroškem sina svojih let. Čevlji so bili namenjeni njemu, meni pa so olajšali beg.

Bil je ponedeljek, 28. oktobra.

Megla je ležala nad dolino in ni se še prav zdanilo, ko nas je pet z nahrbtniki otovorjenih postav krenilo v hrib. Moj nahrbtnik je bil, hvala Bogu, na pol prazen. Papirjem in Anini popotnici sem dodal le svoje težko pridobljene ameriške čevlje za potem, ko bom moral gojzarje oddati lastniku. Čim bolj je bilo strmo, bolj sem bil svoje revščine vesel. Spoznal sem, da preveliko imetje tlači človeka k tlom. Sopihali smo proti vrhovom gora, ki so se od časa do časa pokazale iz megle.

Dva tedna po svojem godu je Miklavž obiskal skupnost v Darmstadtu.

Hodili smo v gosjem redu: Janko, Mirko, jaz, Lojze in Rado. En mož in štirje fantje. Vodnika sta bila oborožena.

Za pot je Janko izbral tako zgodnjo uro, ker je bilo še mračno, pa vseeno dovolj svetlo, da ne bi padli v katero od vojaških zased, ki so bile baje ponoči razpostavljene tam okoli. Stopali smo molče in se skupaj z meglo dvigali iz doline preko polj in travnikov proti gozdovom.

Ko smo bili že med drevjem, je Janko postal, da smo si oddahnili, obenem pa nas je posvaril. Povedal je, naj se premisli zdaj, kdor se hoče premisliti, ker od tu naprej ne bo več druge možnosti kot vztrajati in doseči mejo. Molčali smo.

Potem je Janko zahteval, da se zavežemo s prisego, da ne bomo nikomur nikdar omenili poti, po kateri smo prišli, ne ljudi, ki so nam pomagali pri begu in s tem tvegali življenje. Glasno in resno smo prisegli pri Bogu, da bomo molčali in se bomo v bodoče tudi vedli, kot da se ne bi poznali.

Eden izmed nas je prisego prav kmalu zavestno prelomil. Jaz sem jo vzel zares in jo držal dolga leta. Po prihodu v novo deželo sem Janka včasih srečal. Takrat si je služil kruh kot zidar. O mojem begu nisva nikdar govorila, skraja zaradi varnosti, kasneje iz navade. Potem sem izgubil stik z njim. Čez leta sva se spet srečala v buenosaireškem Lourdu, na slovenskem romanju. Povedal sem mu, da še vedno držim dano mu besedo. Čez nekaj dni me je poklical po telefonu in me odvezal prisege. Do takrat nisem nikomur povedal, da je bil ta dobri mož, ki me je v snegu prepeljal čez mejo, Janko Marinšek. Zdaj živi kot ugleden podjetnik z družino v bližini Buenos Airesa.

Janko je bil molčeč, a zanesljiv in odgovoren človek, ki je bil vso vojno zaupnik in kurir Slovenske legije. V Vetrinju, tisto nedeljo, 27. maja, ko je odhajal iz taborišča prvi transport domobrancev,

mu je major Bitenc naročil, naj sledi transportu, da bodo vedeli, kam odhaja. Janko je prišel na kolesu do Podgore, ko je vlak že odpeljal. Brez uspeha je poizvedoval med ljudmi, v katero smer je zavil vlak, ko je odpeljal s postaje proti zahodu. Nihče ni gledal za vlakom. Tako je Janko, ko se je vrnil, tudi poročal. Kmalu po tem, ko se je razvedelo, kam vozijo Angleži domobrance, je pričel hoditi skrivaj nazaj čez jugoslovansko mejo. Marsikomu je pomagal pri begu iz Titovine. To je delal brez vsakega plačila. Vse življenje gledam v tem požrtvovalnem in pogumnem človeku enega svojih velikih dobrotnikov.

Kasneje sem slišal, da je bil drugi, mlajši vodnik, ki smo mu rekli Mirko, baje Nace Križman. Videl ga v taborišču nisem več, ker je menda kmalu odšel v Kanado.

Tisto mrzlo jutro je bila moja edina skrb, da sem držal korak z vodnikoma in da ne bi naleteli na kako patrolo ali obmejno stražo, ki so bile v tistih časih posejane precej na gosto. Hitro smo stopali navkreber. Kmalu smo bili iz megle. Hodili smo ves dan in le dvakrat smo prav kratko počivali. Stopali smo molče, vzpon je bil vedno hujši. Nisem zaostajal, a opazil sem, da me je Janko gledal malo zaskrbljeno. Poldrugo leto že nisem delal podobnih vzponov in od zapora si očitno še nisem povsem opomogel. Že blizu meje sem pozno popoldne pričel omagovati: vse se je vrtelo krog mene in sneg se mi je pričel rdeče svetiti. Janko mi je ukazal, naj ležem v sneg in mi dal več sladkornih kock, ki sem jih poplaknil z vodo. Odleglo mi je, a pot smo nadaljevali počasneje in zajel nas je meglen mrak.

Se nadaljuje

Za Miklavžev obisk je prišla na vrsto skupnost v Mainzu na 4. adventno nedeljo.

NARAVOVARSTVO

Lučka veselo kaže mami šopek rož: »Poglej, kako lepe rožice sem nabrala. Zate so.«

»Hvala. Čudovite so. Upam, da si jih kaj pustila tudi na travniku. Če bi vsak, ki gre v naravo, potrgal vse rože, kar jih vidi, potem bi narava ostala brez cvetlic,« so otroci skupaj z mamo in očkom ugotavljali pri večernem pogovoru.

EKOLOGIJA POMENI POZNATI, LJUBITI, SPOŠTOVATI, ŠČITITI NAŠ PLANET

Pojdimo v gozd in se sprehajajmo ter opazujemo, kar vidimo: različna drevesa, grme, žuželke, sledove gozdnih živali. Poskusimo zaznati vonjave, ki jih oddaja narava. Gozd diši. Opazujemo barve in red v naravi. Naberemo lahko nekaj kamnov in rastlin. Če s seboj vzamemo botanični vodnik, bomo zvedeli za imena in lastnosti rastlin in dreves. V gozdu doživljamo radost nad bogastvom narave.

AKVARIJ

Material: steklena posoda za ribe, kamenje, zemlja, vodne rastline.

1. na dno posode položi nekaj zemlje in kakšen kamen;
2. posadi vodne rastline, nalij vode in pusti, da se opomorejo in se voda umiri;
3. vsak član družine se obveže, da bo en teden sam poskrbel za ribice in rastline v akvariju.

Prirejeno po knjigi Ena vrlina za vsak teden, založba Družina.

Kovačevi so na kosilo povabili teto, ki jih je po več letih prvič obiskala iz tujine. Po kosilu je teta rekla: "Tako dobro pa že dolgo nisem jedla!" "Mi tudi ne!" se je oglasil Jurček.

Režiser ježno zakliče nebogljenu igralcu: "Človek božji, kakšen dolgčas! Vi niste ustvarjeni za oder!" "Vsa moja strast velja deskam!" užaljeno odvrne igralec. "Potem se pa zaposlite v mizarskem podjetju!"

"Ali tebi žena čisti obleko?" "Ja, ampak samo žepe."

Zakonski par sedi v zobozdravstveni čakalnici. Ko vstopita v ordinacijo, vpraša mož: "Koliko stane puljenje zoba?" "Pet tisoč tolarjev z injekcijo in dva tisoč brez injekcije." "Kar brez injekcije. Draga, usedi se na stol."

Gost je poklical natakarja k mizi in mu rekel: "Res je škoda, da že prej nisem obiskal vaše restavracije!" "Vam je bil zrezek tako všeč?" "Ne, toda če bi vašo restavracijo obiskal prej, bi bil mogoče še svež!"

"Natakar, ali imate pri vas vedno tako zanič hrano?" "Ne, vedno pa ne! V soboto in nedeljo imamo zaprto!"

Mož in žena sta dala z vlečno službo odpeljati avto na servis. "Pravzaprav je imel prejšnji lastnik, ki ti je avto prodal, prav, ko je rekel, da porabi izredno malo bencina!" je ugotovila žena.

Mladenič, ki je z vlakom potoval iz Maribora v Ljubljano že dalj kot tri ure, je nestrpnost vprašal sprevodnika: "Bom sploh dočakal, da pridemo v Ljubljano?" "Seveda boš! Saj si še mlad!"

Starejši možakar na vlaku živčno išče po žepih vozovnico, ki jo ima med zobmi. Sprevodnik ga nekaj časa gleda, nato se zasmee, mu vzame vozovnico iz ust, jo preščiipne, vrne in odide naprej. Mlad sopotnik

v oddelku reče možakarju: "Oče, stari smo že, stari, kajne?" "Smo, smo," odgovori možakar, "pa karte tudi!"

Jakec jokajoč priteče v kuhinjo in reče: "Očka me je udaril!" Za njim vstopi oče in se zadere: "Ne laži, mulec, drugače boš dobil še eno!"

Križanka 602

1	2	3	4	5	6	7	8
9							
10							
11							12
13			14				
15			16			17	
18		19					
20	21			22			
23			24				
25							

VODORAVNO: 1. grška boginja ljubezni, 9. slovenski pesnik, 10. tekočina, pripravljena za pitje, 11. strokovnjak za predelavo grozdja in nego vina, 12. štirinajsta črka slovenske abecede, 13. Neža Centa, 14. stara oblika veznika in, 15. veznik za izražanje pogojnosti, 16. duhovniško oblačilo, 18. prva črka slovenske abecede, 19. prizadevati si z vztrajnim prigovarjanjem, da bi nekaj dosegli, 20. svetovno prvenstvo v atletiki, 22. arabska država, 23. vasica ob Savi nad Medvodami, 25. pripadnica plemena Otavanov

NAVPIČNO: 1. lastnost snovi, ki vsebuje apnenec, 2. moško ime, 3. repa (3.skl.ednine), 4. priostriiti, napraviti koničasto, 5. pok pri eksploziji razstreliva, 6. nepravilen, nenavaden, 7. športna disciplina, pri kateri si tekmovalci prizadeva čim hitreje premagati določeno razdaljo, 8. Anton Nadrah, 12. žensko ime, 17. oče, 19. dvoživka, ki ima široko glavo in trup in se poganja v skokih z zadnjimi okončinami, 21. mizno pogrinjalo, 24. Oslak Vinko

REŠITEV KRIŽANKE 601

URA; TEČE; N; ČEBELAR; KI; LADJA; EKAČ; OLE; KATAR; V; NS; ANNAN; EZAV; BITJE; ČIGAR; KIA; ENOROB; NNR; NK; IDILA; E; JASLICE; OČ; E; SONATA; E

601A0 Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden pri Düsseldorfu. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

601A1 Prodam dokončan in opremljen gostinski objekt z ribnikom v Leskovcu pri Ptuj. Objekt meri 20 m² in sprejme od 100 do 120 ljudi. Skupna izmera objekta z ribnikom znaša 1,3 ha. Cena po dogovoru. Informacije dobite pri lastniku ali po tel. Ivan Arnuš, Povodnova ulica 3, 2250 Ptuj, SLO. Tel.: 00386 2 783 0081 ali GSM 00386 41 390 576.

601A0 Sodni tolmač ponuja prevode dokumentov, listin, tehničnih, strokovnih, poslovnih in leposlovnih besedil (nemščina, slovenščina, drugi jeziki). Išče: sodne prevajalce, dipl. prevajalce, tehnične in poslovne strokovnjake ter jezikoslovce za vse jezikovne kombinacije.

Roman Trateški, Montessoristr.
11, D-71272 Renningen, Nemčija,
tel.: 0049-(0)7159-479166, faks: 0049-(0)7159-17827,
e-mail: info@trateschki-translation.de,
url: www.trateschki-translation.de,
www.globalvertere.com.

Zanimive slovenske povezave po svetu

Zamejci na internetu
miran.pecenik.com/ts/zamejci/index.htm
Katoliška Cerkev v Sloveniji
www.rkc.si
Mariborska škofija
mb.rkc.si
Republika Slovenija
www.sigov.si
Koroški tednik NEDELJA
www.nedelja.at
Katoliški tednik DRUŽINA
www.druzina.si
Mesečnik OGNJISČE
www.ognjisce.si
Izseljensko društvo SLOVENIJA V SVETU
www.drustvo-svs.si
GLAS SLOVENIJE iz Avstralije
www.glasslovenije.com.au/glas-slovenije.htm
Slovenske mladinske organizacije

v ARGENTINI
www.sdo-sfz.com.ar
Novi glas, tednik Slovencev v Italiji
www.noviglas.it
VEČER, časnik
www.vecer.si/
Slovenska tiskovna agencija
www.sta.si
RTV Slovenije
www.rtvlo.si
DELO, časnik
www.delo.si
Dnevne novice
www.siol.net
Zanimiva spletna stran s slikami iz
Vojvodine in Slovenije
community.webshots.com/user/janezmu
ali o zavodu v madžarščini:
www.emmausz.com

Iskalnik
<http://www.najdi.si/>
Telefonski imenik v Sloveniji
<http://tis.telekom.si/>
Slovenska turistična agencija
<http://www.slovenia-tourism.si/intro/>
Oddaja Slovincem po svetu in domovini
<http://radio.ognjisce.si/oddaje/ssd.php>
Slovar slovenskega knjižnega jezika
<http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html>
Dobrodošli doma
<http://www.creativ.si/tourist/>
Mohorjeva družba Celje
<http://www.mohorjeva.org/>
Gorenjski glas
<http://www.mszs.si/slo/>
Dnevnik Finance
<http://www.finance-on.net/>
Ministrstvo za šolstvo in šport
<http://www.mszs.si/slo/>

Pristojne prijavitelne službe v evropskih državah marsikaterega našega izseljenca še vedno vodijo kot jugoslovanskega državljan, čeprav ima le-ta slovenski potni list. Sprememba vpisa državljanstva se pač ne izvrši avtomatično, zato preverite sami na prijavnem uradu svojega bivališča, ali je vpis državljanstva pravilen. Predstavite svoj novi potni list in zahtevajte, da vas vpišejo pod kodo 131, ki je oznaka za Slovenijo. Marsikje z začudenjem ugotavljamo, kako malo slovenskih državljanov objavljajo različne statistike.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 20 EUR za enkratno objavo. Vsaka beseda od 50 dalje stane 0,50 EUR. Celoletna objava z isto vsebino je 150 EUR. Z večkratno zaporedno objavo narašča tudi popust. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu za naslednjo izdajo. Plačilo pri poverjenikih, slovenskih župnijah ali na uredništvu.

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • Glavni urednik: Janez Pucelj, München, Nemčija • Odgovorni urednik: Ljubo Bekš, Ljubljana • Uredništvo: Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-55, faks: 01/438-30-55 • Uprava: Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: beksl@siol.net, E-naslov: zveza-sid@msn.com
NAROČNINA (v valuti zadevne države): Evropska zveza 23 EUR • Slovenija 5.000 SIT • Švedska 210 SEK • Švica 35 SFR • Velika Britanija 15 GBP • Avstralija 39 AUD • Kanada 36 CAD • ZDA 28 USD • Hrvaška 174 HRK
V ceno izdaja je vračunan 8,5 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Ministrstva za kulturo.
Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. **Transakcijski račun pri NLB d.d.:** 02014-0015204714, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč, IBAN SI56020140015204714, SWIFT LJBASIX • **Devizni račun pri NLB, d.d.:** 01000-0000200097-140-7100-1189115. • Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. **Oblikovanje in grafična priprava:** TRAJANUS, d.o.o., Kranj • **Tisk:** Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSKEGA IZSELJENSKIH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA LONDON
62, Offley Road, LONDON SW9 0LS
T/F (*44) 020. 7735 6655
župnik: **Stanislav Čikanek**
e-naslov: cikanek@msn.com

AVSTRIJA

SLOVENSKA PASTORALNI CENTER DUNAJ
Einsiedlergasse 9-11, 1050 WIEN
T (*43) 01. 5442 575, F (*43) 01. 5442 575 13
župnik in delegat: **Anton Štekl**

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA LINZ
župnik: **Anton Štekl** (glej Dunaj)
informacije: **Anton Zore**, T 07. 3230 4588

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA GRADEC
Mariahilferplatz 3, 8020 GRAZ
T (*43) 0316. 7131 6937
župnik: **p. mag. Jože Lampret**

SLOVENSKA ŽUPNIJA VORARLBERG
Kirchweg 6, 6841 MÄDER, Vorarlberg
T (*43) 05. 5236 2166, F (*43) 05. 52 36 21 666
M (*43) 066. 4526 0667
župnik: **Janez Žagar**

SLOVENSKA KAT. MISIJA SPITTAL
Drau Marienkapelle, Villacherstr., SPITTAL
župnik: **mag. Jože Andolšek**
Št. Primož 65, 9123 Št. Primož
T (*43) 042. 3927 19

BELGIJA - NIZOZEMSKA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA EISDEN
Guill. Lambert laan 36, 3630 EISDEN
T/F (*32) 089. 7622 01, M 0476. 8621 60
župnik: **Alojzij Rajk**, e-naslov: lrjak@pi.be

SLOV. PASTORALNI CENTER BRUSELJ
Av. Couronne 206 Ixelle, 1050 BRUXELLES
T/F: (*32) 02. 6477 106
župnik: **Alojzij Rajk**, e-naslov: lrjak@pi.be

FRANCIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA PARIZ
3, Impasse Hoche, 92320 CHATILLON
T (*33) 1 42 53 64 43,
župnik in delegat: **Jože Kamin**
e-naslov: kaminjoseph@aol.com

SLOVENSKA KAT. MISIJA MERLEBACH
14, r. du 5 Decembre, 57800 MERLEBACH
T (*33) 03. 8781 4782,
T mlín (*33) 03. 8701 0701
župnik in delegat: **Jože Kamin**,
e-naslov: kaminjoseph@aol.com
duhovnik v pokoju: **Anton Dejak**
9, rue Saint Gorgon, 57710 AUMETZ
tel. (*33) 03. 8291 8506

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA NICA
6, rue Vernier, 06000 NICE
T (*33) 04. 9388 5851
župnik: **Štefan Čukman**

HRVAŠKA

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST ZAGREB
oskrbovana iz Slovenije. Informacije:
dekan **Anton Trpin**, T (*386) 07. 3380 015
Trubarjeva 1, 8310 Šentjernej
e-naslov: zupnija.sentjernejr@rc.kc.si

ITALIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA SKUPNOST RIM
Via Appia Nuova 884, 00178 ROMA
T (*39) 06.7184 744, F 06. 7187 282
rektor **msgr. dr. Jožko Pirc**
e-naslov: rettore@slovenik.it

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST MILANO
cerkev Corpus Domoni, ul. Canova 4
župnik: **Karel Bolčina**, T (*39) 0481. 21849
M 0038. 1958 889, F 0481. 5192 17
Trg sv. Andreja 1/a, 34170 Gorica/Italija
e-naslov: donkarel@tiscali.it
informacije: **K. Donno**, T 02. 3800 8218

NEMČIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA BERLIN
Kolonnenstr. 38, 10829 BERLIN
T (*49) 030. 7845 066, T 030. 7881 924
F 030. 7883 339
spletna stran: www.skmberlin.de/

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ESSEN
Bausemshorst 2, 45329 ESSEN
T (*49) 0201. 3641 513
T/F (*49) 0201. 3641 804
spl. stran: www.slomisija-essen.de/
diacon: **Stanislav Čepal**,
e-naslov: cepal@gmx.de

za Köln odg. delegat **J. Pucelj**
pomaga g. **Martin Mlakar**
e-naslov: skm.koeln@t-online.de
Moltkestr. 119-121, 50674 KÖLN
T/F (*49) 0221. 5237 77
župnik: **Martin Mlakar**
e-naslov: skm.koeln@t-online.de

SLOVENSKA KAT. ŽUPNIJA FRANKFURT
Mathildenstr. 30 a, 60599 FRANKFURT
T (*49) 069. 6365 48, F 069. 6330 7632
spletna stran: www.skg-frankfurt.de
župnik: **Martin Retelj**
e-naslov: martin@skg-frankfurt.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA MANNHEIM
Römerstrasse 32, 68259 MANNHEIM
T (*49) 0621. 285 00, F 0621. 7152 106
Spl. stran: www.skm-mannheim.de/
župnik: **Janez Modic**
e-naslov: janez@skm-mannheim.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA INGOLSTADT
Aventinstr. 25, 85051 INGOLSTADT
T (*49) 0841. 590 76, T/F 0841. 9206 95
župnik: **Stanislav Gajšek**
e-naslov: skm.in@t-online.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA STUTTGART
Staffenbergstr. 64, 70184 STUTTGART
T (*49) 0711. 2328 91, M 0178. 4417 675
F (*49) 0711. 2361 331
spletna stran: www.skm-stuttgart.de/
župnik: **dr. Zvone Štrubelj**
e-naslov: zvones@gmx.de
kaplan: **Igor Krašna**
Am Lehenweg 18
70180 Stuttgart
tel. (*49) 0711. 3417 720
e-naslov: januarij@hotmail.com

SLOVENSKA KAT. MISIJA AUGSBURG
Klausenberg 7c, 86199 AUGSBURG
T/F (*49) 0821. 979 13, M 0173.5937 313
župnik: **Roman Kutin**
e-naslov: roman.k@oleco.net

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ULM
Olgastralße 137, 89073 ULM
T (*49) 0731 - 272 76
župnik: **Roman Kutin**, (glej Augsburg)
voditelj: **dr. Marko Dvorak**
e-naslov: marko.dvorak@t-online.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA MÜNCHEN
Liebigstr. 10, 80538 MÜNCHEN
T (*49) 089. 2219 41, F 089. 2193 79016
e-naslov: slowenischsprachige-mission.muenchen@erzbistum-muenchen.de
spletna stran: www.skm-muenchen.de
župnik: **Marjan Bečan**
e-naslov: mbecan@erzbistum-muenchen.de
pastoralni sodelavec **Slavko Kessler**
e-nasl.: skessler@erzbistum-muenchen.de
delegat: **msgr. Janez Pucelj**
Liebigstr. 10, 80538 MÜNCHEN
T (*49) 089.2193 7900, M 0173.9876 372
F (*49) 089. 2193 79016
e-naslov: zveza-sid@msn.com

SRBIJA IN ČRNA GORA

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST BEOGRAD
Hadži Milentija 75, 11000 BEOGRAD
T (*381) 11 308 55 85, F (*381) 11 308 55 84
župnik: **msgr. Jože Hauptman**

ŠVEDSKA

SLOVENSKA KAT. MISIJA GÖTEBORG
Parkgatan 14, 411 38 GÖTEBORG
T/F (*46) 031. 7115 421,
spletna stran: www.slovenskamisija.org/
župnik: **Zvone Podvinski**
e-naslov: zvone@kristuskonungen.se
zvone.podvinski@rc.kc.si

ŠVICA - LIECHTENSTEIN

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ZÜRICH
Hallwylstrasse 60, 8004 ZÜRICH
T (*41) 044.3013 132, M 079. 7773 948
F (*41) 044. 3030 788
spletna stran: www.slomisija.ch
župnik: **mag. David Taljat**
e-naslov: taljat.david@econophone.ch

Praznično vzdušje med rojaki v Loreni

Med pevskimi vajami

Naš zvesti organist Jacky Zapp

Priprave na božično glorio

Glasovi mladih oznanjajo.

Glasbila nežno zazvenijo.

Prisluhnimo novemu letu.

Pojdimo in živimo v miru.

Božično sporočilo ljudem.

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

436 676₂₀₀₆

920061157,2

COBISS

ISSN 1408-9726

